

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

FRÖJN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET

N:r 11 (794).

LÖRDAGEN DEN 15 MARS 1902.

15:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 6:— IDUNS PRAKTUPPLAGA > 8:— IDUNS MODETIDN. MED PL. > 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. > 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRROGATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646.	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILD T FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	---	---	--	--

Ferd. Flodin foto.

ANNA DOROTEA HELLSTRÖM.

VI MEDDELA i dag porträtt af en sängerska, som under de sex år hon till hört vår förnämsta scen alltjämt gått framåt i sin konst och med hvarje ny roll röjt allt djupare uppfattning af upp giften, allt större behärskning af de tekniska hjälpmedlen.

Det låter sig svårligen förnekas, att det vid vår opera liksom vid de flesta scener finnes en skara bland de där anställda, som stannat i växten. Mången lyckad debut har följts af medelmåttiga prestationer, de lofvande anlagen ha

förkväfts i teaterluf ten, tillbakagången har varit syn- och i all synnerhet hörbar. Ofta kommer sig detta däraf, att vederböran de börjat sin bana utan tillräckliga för studier, hvilka endast räckt till för att göra debutuppgifterna nå got så när grundliga, men ej förmått bilda tillräcklig grundval för att därpå bygga vidare uppåt och framåt. Det är ju för öf rigt ett känt sakför hållande, att de allra flesta sängstuderande i vår tid använda en betydligt inskränkta re period för att förbe reda sig till kampan jen, än hvad förr var fallet. Nu skall allt — säng, deklamation, plastik, mimik, för att icke tala om den nödvändiga allmän bildningen, inhämtas på några få år, medan förut decennier åtgingo häråt. Andra orsaker till berörda missförhållande äro dels den kännbara bristen på lämpliga lärarekrafter inom nyssnämnda fack, dels de unge adepternas märkvärdiga benägen het att gå från den ena sängläraren till

den andre, hvilket är så mycket mer tidsödande, som en följande sänglärare ytterst ofta rifver ned hvad en föregående byggt upp.

Det är därför i hög grad glädjande, när man upptäcker en talang, som följer den sunnda utvecklingens väg, ej sprider en förförisk strålgans vid sitt första uppträdande, för att sedan småningom mattas af och slockna, utan som med alltjämt ökad ihärdighet och kraft sträfvat uppåt mot konstens högsta mål. Fru Hellströms verksamhet vid vår operascen omfattar en jämförelsevis kort tidrymd, men hon har fått tillfälle att i ett stort antal hufvuduppgifter visa, att lyriska scenen i henne äger en förmåga af rang, en sängerska, som både besit

ter vilja och begåfning att upprätthålla de goda traditionerna i operafacket. Och hon har haft den turen att få åtnjuta handledning i studieåren af personer, som verkligen förstått sin sak och ägt förmågan att bibringa eleven principer, hvilkas tillämpning ofelbart bör medföra ett lyckligt resultat.

Anna Hellström hette som ogift Thulin. För ett par år sedan ingick hon äktenskap med tjänstemannen i försäkringsbolaget Fylgia, herr Hellström. Hon föddes i Stockholm den 29 april 1875. I sin första ungdom var hon någon tid anställd vid mindre scener, bland annat vid August Lindbergs trupp i Göteborg. Snart lyckades hon finna en förträfflig sänglärare, som intresserade sig för hennes framtid, och som endast plögade meddela undervisning åt en eller annan mer begåfvad elev. Denne lärare var Isidor Dannström, som kort förut åstadkommit ett så vackert resultat med den handledning, han gifvit den omtyckta operasängerskan Vendela Andersson-Sörensen. I flere år idkade fru Hellström, då ännu ogift, sängstudier för denne utmärkte lärare, som var en företrädare af den gamla goda italienska skolans principer. Hon om och senare fröken Signe Hebbe har fru Hellström att tacka för den solida grund, hvarpå hennes sängkonst hvilat.

Debuterna å K. teatern inträffade 1896. De tre debutrollerna voro Sandmannen i Humperdincks »Hans och Greta», Nedda i Leoncavallos »Pajazzo» och titelpartiet i Glucks »Iphigenia i Aulis». Redan i de första båda mindre partierna röjde den unga sängerskan, att hon förvärfvat en solid skolunderbyggnad och var i besittning af en klar och sympatisk hög sopran. Någon mer framträdande dramatisk verve gaf intet af dessa partier debutanten tillfälle att lägga i dagen. Uppträdandet i Neddas parti stordes dessutom af en obehaglig episod, som dock lyckligtvis aflopp utan svårare följder. Just som debutanten var i färd med sin koloraturaria, den så kallade fågelarian i första akten, vars nades en intensiv rök från scenen och man kände brandlukt. Publiken blef orolig, men endast några få aflägsnade sig. Till sist framträdde regissören, det var då Rundberg, och lugnade publiken med den förklaringen, att ingen fara var å färde. Det var endast tvingrök, som af någon tillfällighet inträngt öfver scenrummet. Föreställningen återtog därpå sin gilla gång.

I sitt tredje parti, Iphigenia, fick debutanten rikare tillfälle att visa, hvilken säker sängteknik som stod till hennes förfogande. Till mer omväxlande dramatisk karaktäristik gifver icke heller detta parti anledning, men blidheten och oskuldsfullheten hos den sig uppoffrande konungadottern erhöilo en ypperlig tolkning, och

etter denna lyckade debut fick sångerskan anställning vid vår lyriska scen.

Här erhöil sångerskan nu de första åren åtskilliga oppgifter, dels mindre, dels mer omfattande, hvilka hon löste på ett med hänsyn till det vokala alltid vårdadt sätt och med fin utarbetning af detaljerna. Hon röjde redan nu denna lätthet för koloratur, beroende både på naturlig begåfning och på ihärdigt arbete, som hon på senaste tiden bragt till en verkligt hög ståndpunkt. Den inre värmen och i samband därmed lifligheten i spelet utvecklade sig samtidigt, ehuru något långsammare. Hon var under dessa år en hyllad Siebel i »Faust», en poetisk Mignon, en musikaliskt taget strålande Neméa i »Konung för en dag», en vek och trofast Pamina i »Trollflöjten», en liflig Zerlina i »Don Juan». Vid denna tid skapade hon äfven en roll hos oss, syrsans parti i Goldmarks opera »Syrsan vid härden», och utmärkte sig här genom det drag af behagfull glädighet, hon förlånade sin framställning. Fatima i »Oberon», en präktig Anna i »Friskyppen» samt en näpen Greta i »Hans och Greta» må här ock framhållas.

Sedan följer en tid, då framåtgåendet är allt märkbarare. Vi möta nu sångerskan i en sådan oppgift som Marie i »Regementets dotter». Här fann hon träffande toner både för det hurtiga och för det känsliga, hon förstod roa i scenerna med Sulpi och soldaterna, och hon rörde i afskedet från regementet och i kärleksscenerna med Tonio. Och så slog hon trumma som en hel karl, för att icke säga trumvirtuos.

Efter att därpå med framgång hafva utfört ett par ej fullt så fordrande oppgifter, Zerlina i »Fra Diavolo» och pagen Urbain i »Hugenotterna», hvilket senare parti genom den vokalt präktiga framställningen erhöil stor glans, fick sångerskan ett parti, som skilde sig från de flesta föregående, och som hon nyskapade. Det var Ava i »Valdemarskatten». Här visade hon, att hon äfven äger toner för det nordiskt vemodiga, och att hon förstår uppbära tragiska roller. Med det partiet tog hon ett stort steg framåt med hänsyn till utvidgandet af sin repertoar. Därpå följde en visserligen ej verklighetstrogen spansk, men glittrande glad Rosina i »Barberaren», utsirad med koloraturens luftigaste bländverk.

Och nu, helt nyligen, har den framåtsträfvande sångerskan gifvit lif och färg åt två karakterer, som höra till hennes mer omfattande. Det är en alltigenom väl genomtänkt, dramatiskt och musikaliskt med största finess utförd prestation, hon åstadkommit i Puccinis här nya opera »Bohème» såsom Mimi, så rörande och vacker, att man glömmar, hvilken klass Mimi tillhör, så själfull, att den kan räknas till fru H:s förnämsta oppgifter, jämbördig med hennes Ava. Vid senaste festföreställningen för de danska k. gästerna utgjorde denna prestation en glanspunkt för aftonen. Fru H:s allra senaste parti är Lalla Rookh i Davids opera med samma namn. Rookh är föga dramatiskt, men gifver anledning till ett poetiskt sångföredrag, som näppeligen kan utföras bättre, än fru H. gjorde.

Någon sade oss en gång, att vi underskattade en sångare, hvilket vore synd, enär han var så flitig och samvetsgrann. Ja, men med de egenskaperna allena kommer man på denna bana ej långt. Fru H. är af allt att döma ej blott nitisk i sina studier, utan hon besitter också en alldeles otvetydig begåfning, ej blott med hänsyn till musikalisk känsla och vokal teknik, utan hon äger också till sitt förfogande en dramatisk instinkt, som är af stor räckvidd. Med dessa förenade egenskaper skall fru H. komma att gå långt såsom scenisk sångerska, ty hon är ju ännu helt ung och har framtiden för sig.

Men det finnes också en annan musikgenre, där hon under de senaste åren rönt betydande framgång: oratoriet. Hennes säkra tonbildning, fasta ton, tilltalande värme i cantilenan och, där så fordras, pärlande koloratur gifva henne de bästa förutsättningar för denna musikart, och resultatet har äfven varit synnerligen godt. Fru H. har biträdt vid konserter, gifna af Musikföreningen och Filharmoniska sällskapet, och har därvid utfört partier i sådana verk som Normans ofullbordade oratorium »Konungarne i Israel» och Wennerbergs oratorium »Jesus dom», vid hvilket tillfälle den nu bortgångne mästaren var närvarande och själf hjärtligt tackade sångerskan. Vidare har hon sjungit i Massenets oratorium »Det förlofvade landet» samt utfört en del andra konsertpartier, stora arier af Mozart m. m.

Enligt vår oppfattning är denna sångerska fru Östbergs musikaliska arftagerska, fastän hon hittills ej haft många tillfällen att uppträda i samma repertoar som fru Östberg, om den betraktas från dramatisk synpunkt.

—M.

EN GAMMAL ORÄTTVISA.

NU, DÅ RIKSDAGSMÄNNEN äro samlade för att stifta nya lagar och förbättra de gamla, torde tiden vara inne att, visst ej för första gången, påpeka en gammal orättvisa, som lagligen utöfvas emot en talrik och viktig del af landets befolkning, nämligen den gifta kvinnan, hvilken i allmänhet hos sig förenar, utom naturligtvis makans, äfven moderns och husmoderns kall — en orättvisa, som alldeles strider emot tidens princip af likhet inför lagen.

Meningen här är dock endast att i en kort öfversikt visa, huru olika lagstiftarne behandlat man och hustru, när det gäller handhavandet af det gemensamma boet.

Så länge myndig kvinna är ogift, äger hon nämligen »att sin egendom själf råda och förestå» (Ä. B., 19 kap., 2 §.), och hennes egendom åtnjuter af lagen samma skydd som mannens, men så snart och så länge hon är gift, inträder ett helt annat förhållande.

Öfver hvad som i boet är gemensamt råder nämligen mannen på ett oinskränkt och oansvarigt sätt; äfven inkomsten af den fasta egendom, som hustrun medfört i boet, och hvari han ej har någon giftorätt, räknas såsom lösören (G. B., 10 kap. 2 §.) samt är följaktligen ej heller undandragen hans dispositionsrätt.

I motsats härtill äger ej hustrun att utan mannens samtycke afyttra någöt af det gemensamma boet, och gör hon det, har mannen rättighet att låta köpet återgå. Endast om mannen är »afvita, frånvarande och förlöper henne», må hon till »föda åt sig och barnen», vid trängande nöd, »till nödortf», sälja lösören och, med nästa fränders råd och bifall, fast gods. (G. B., 11 kap., 6 §.)

Genom ett senare lagstadgande har emellertid hustrun fått behålla den rättighet, som lagen gaf henne redan vid 15 års ålder, nämligen att själf råda öfver hvad hon genom eget arbete förvärfvat. (Ä. B., 19 kap., 1 §. samt G. B., 19 kap. 1 §.)

Åt hustrun har äfven medgifvits rättighet att söka boskillnad vid mannens bevisligt uppenbara vanvård af eller alldeles påtagliga oförmåga att sköta det gemensamma boet, äfvensom i vissa fall till skyddande af hennes giftorätt i det gemensamma boet gentemot mannens kreditorer, men någon skyldighet för mannen att af sin giftorätt eller sin enskilda

egendom ersätta, hvad han sålunda förskingrat af det gemensamma boet, stadgar ej lagen.

Det skylles på, att det är så svårt att reglera egendomsförhållandet emellan makar, men för vanligt förstånd synes det enkelt och rättvist att i detta, liksom i andra liknande fall, där två gemensamt äga någöt, böra båda två, ej blott den ene, bestämma öfver den gemensamma egendomen.

Man skulle kanske äfven kunna ge en tidsenligare tolkning åt orden: »Sedan man och kvinna sammanvigde äro, då är han hennes rätte målsman, som äger söka och svara för henne.» (G. B., 9 kap., 1 §.) — Praxis är att tyda ordet »målsman» här såsom ett slags förmyndare, dock utan kontroll, men tillägget: »som äger söka och svara för henne» tyckes snarare innebära en skyldighet för mannen att inför rätta föra hustruns talan samt i öfrigt skydda hennes rätt.

Hos den starkare och mäktigare bör ju ligga ett ädelt begär att hjälpa och beskydda den svagare och förtryckte, och vi skola därför hoppas, att de många fäder och bröder, som sitta i riksdagen, skola, närmast med tanke på deras egna döttrar och systrar, snart försöka att afhjälpa ofvan anförda, för den gifta kvinnan så orättvisa lagstadganden.

VÄN AF RÄTTVISA.

EN RIDDARSAGA.

DET VAR herr Peder, som drog på färd att lifvet och lyckan smaka och sätta värjan emot en värld — nu kom han stilla tillbaka.

Nu kom han hem efter långa år i jämmer och stort elände.

Hans rygg var bruten och grått hans hår, och dödens kyla han kände.

Så red han in i sin ungdoms stad och sänkte tigande nacken. Bland sneda gaflar och höstens blad stod regnet som spön i backen.

Han höll vid närmaste dörr han fann och slängde kappan och hatten och bad om tak för en riddersman och en mugg starköl till natten.

Det satt en gumba i spiselvrån; hon reste sig skrämnd vid ordet och såg med undran och hälften hän på riddarn, som steg till bordet.

Och ölet fick han, och när han kom till botten på tredje muggen, så löstes tungan så småningom och ögat sken under luggen.

Han sade någöt om hvem han var och hur det ofta kan hända, att den, som gått uti solskensdar, får hemåt i skurar vända.

Af villfärd hade han pröfvat nog
och nog af kyssar och raffel.
Han hade druckit på sämsta krog
och ätit vid kejsarns taffel

och känt det ljufliga smickrets lukt
och hört förbannelsens mässa
och varit älskad i allsköns tukt
och ära af en prinsessa.

Nu kom han hem efter långa år
i jämmer och stort elände.
Hvar hund, som slickade rent hans sår,
hvert landsvägskryp var hans frände.

Och gumman lyfte sin döda blick
och mätte riddarn vid bordet.
Han hade allt ett bedröfligt skick,
den riddarn af stora ordet.

Nog var hon gammal och synen grå,
men skämtet gaf föga heder,
och så pass kunde hon se ändå,
att icke var det herr Peder.

Han var som solen, herr Peder Örn,
som morgonrodnan var kinden.
Till alla himmelens fyra hörn
hans rykte blåste med vinden.

Och kvinnor kysste hans starka hand,
som slog och helade slagen.
Så drog han vida till hednaland,
och det vardt mörker den dagen...

Hon teg och stirrade stelt i vägg.
Hans ögon klippte mot ljuset,
och långsamt föll från hans röfvarskägg
den sista droppen ur kruset.

Och det blef stilla och kvällen fick
strö aska på spiselglöden.
Det var herr Peder. Hans lefnad gick
till hvila på sina öden.

Därute hvisslade regnets ljud,
och timmar följde hvarandra,
men riddarn sof och hans ungdomsbrud
och ingen kände den andra. —

BO BERGMAN.

VID FÖR-
SÄLNINGSDISKEN.

FRÅN KVINNLIGA ARBETSFÄLT. STRÖFTÅG FÖR IDUN AF GA- BRIELLE RINGERTZ.

I.

BAKOM »AFFÄRSPALATSETS» KULISSER.
(FOTOGRAFIERNA AF A. BLOMBERG.)

DET BLÄSER friska vindar öfver världen i dessa tider, vindar, hvilka sopat bort gamla fördomars damm och tillhviska oss kvinnor mod och lust och rättighet att tillgodogöra oss allt, hvad lifvet har att skänka till utveckling af vår individualitet och till utbildning af våra naturliga anlag. Vi äro snart alla besjälade af lusten att bli verksamma och dugliga familje- och samhällsmedlemmar.

Och att på alla områden vi kvinnor nu för tiden sträfvat efter denna utveckling och utbildning, och äfven af männen understödjas däri, har redan burit oändligt vackra och rika frukter.

Det är, som om det kommit ett nytt drag af lugn och själfmedveten värdighet öfver den arbetande kvinnan. Och på de anspråkslösa arbetsfälten har hon nästan fullkomligt förlorat den skygghet och den påtvingade, ofta krypande ödmjukhet, hvilka ofta fordom utmärkte henne.

Arbetet är henne under alla omständigheter en heder och en lycka, och hon aktas nu därför af dem, hvilka för ett fjärdedels sekel sedan sågo henne öfver axeln för just samma arbetes skull.

Det unga släktet fostras till att ära kvinnans arbete. Är ej detta ett storartadt framsteg?

Ett par artiklar rörande kvinnans ställning förr och nu, i detta årets två första nummer af Idun, kommer mig på den tanken, att det vore af intresse att få någon personlig inblick i det lif, som af våra arbetande systrar föres på olika verksamhetsfält.

Icke så att jag enligt en systematiskt uppgjord plan skulle ha för afsikt att ägna mig åt några djupgående studier af ämnet. Detta kunde taga ett helt lif.

Min afsikt är blott att fråga Iduns läsarinnor, om de ha lust att följa med på några ströftåg, vid hvilka vi taga slumpen som ciceron och stundens infall till rådgifvare.

Hvert vi gå på Stockholms gator, äro vi omgifna af arbetshärdar, där, oberoende af den yttre världens växlingar, skaror af kvinnor föra sitt ordnade och reglerade arbetslif.

Där nere vid Stureplan ligger ett hus, som bildar en kil mellan Birger Jarls- och Biblioteksgatorna. Alla i riket känna till K. M. Lundbergs stora etablissemang, hvilket i dessa dagar omdanats till »Nordiska Kompaniet».

Men om äfven många, hvilka läsa dessa rader, ha ströfvat igenom dess vackra försäljningslokaler, blir det kanske dock en öfverraskning för de flesta att erfar, att i etablissemangets ateliefer och fabrikslokaler, hvilka äro förlagda i samma hus, icke mindre än 225 kvinnor finna sin lifs-verksamhet och sin utkomst.

Låt oss i sällskap med föreståndarinnan för den stora damkonfektionsafdelningen, som välvilligt erbjudit oss sin vägled-

ning, besöka husets öfre regioner.

Vi känna oss genast väl till mods. Trappor, gångar, salar äro höga, luftiga och ljusa, men vår kvinnliga intuition säger oss äfven strax, att det icke blott är dessa stora och viktiga förmåner, hvilka göra atmosfären så behaglig här.

Vi ströfva genom rymliga ateliefer, där vid långa bord sömmerskor äro sysselsatta med olika arbeten. Den största ordning råder öfverallt. Arbeterskorna bära rena, hvita förkläden, hvilka bestås af deras arbetsgifvare. De språka muntert och otvunget.

Om vår blick i en sal mötes af de elegantaste materialier, frasande siden och luftiga spetsar, kunna vi i en annan åse, hur hållbara präktiga barnkläder, nattrockar och underkjolar förfärdigas, och gå vi tvärs öfver gången, komma vi in på linnesömnadsateljern, hvilken företer en mycket tilltalande anblick, uppfyllt som den är af fina tyger, utsökta broderier och spetsar.

I alla dessa ateliefer drifvas symaskinerna med elektricitet, ett förhållande, som ju i hög grad underlättar arbetet.

Och vi fortsätta vår promenad. I förbigående kasta vi en blick in i järnsängsfabriken med sina stora lackeringsugnar, och vi undra, hur allt arbetet, äfven det gröfsta, kan utföras så lätt, så tyst och så renligt. Därinne ha vi dock för tillfället intet att skaffa, ty där arbeta inga kvinnor. Vi ägna ett ögonblick vår uppmärksamhet åt den ångreningsapparat för fjäder och dun, dit husets kunder ha förmånen att få sända sina sängkläder till rengöring. Detta bör helst ske hvert tredje år, påstås det.

Då vi så tittat in i tapetserareverkstaden, där allt sömnadsarbetet utföres af kvinnliga arbetare, gå vi ännu en trappa högre upp. Där mötas vi af aptitretande bifstekstångor, och på vår fråga upplysas vi om, att hit är förlagdt det stora, präktiga kök, som af herr Lundberg upplåtits åt en person, hvilken åtagit sig att i den särdeles treffliga frukostlokalen tillhandahålla hela husets personal varma frukostar m. m., allt till måttliga priser.

Allt högre upp vandra vi och komma slutligen in i den i vindsvåningen förlagda tvätt- och strykinrättningen, där hvitklädda kvinnor på det torra cementgolvet syssla vid sinnrika tvätt-, skölj- och vridmaskiner; vid torkinrättningar, så snabbverkande och praktiska, att en husmor ej utan afund kan betrakta dem; vid ångmanglar, hvilkas upphettade cylindrar förtaga linnen sista skytten af all ohälsosam fukt, och vid idealiska strykgagnar.

Denna tvätt- och strykinrättning ordnades från

Kungl. Hofboktryckeriet
Iduns Tryckeri Aktiebolag

12 Stora Vattugatan 12

Affärstryck såsom Aktier, Obligationer, Pris-
kuranter, Cirkulär, Plakat, Affischer,
Fakturor, Räkningar m. m. m. m.

FÖRSTKLASSIGT ARBETE!

BILLIGA PRISER!

I FRUKOSTRUMMET.

början uteslutande för etablissemangets behof, för att tvätta de nysydd utstyrlarna och de otaliga förkläden och blusar, hvilka dagligen användas af personalen. Som den emellertid gick med förlust, föreslog den rådiga föreståndarinnan, att personalen skulle förstoras och en yttre kundkrets antagas. Såväl Grand Hotel, Café Anglais som Hotel Clara Larsson få nu sina tvätter ombesörjda vid denna inrättning.

Och öfver allt detta arbete skiner solen in genom många höga fönster. Om sommaren kanske dock att solen icke uteslutande gläder liksom nu. Men om det blir alltför hett, så går man till duschen, eller tager sig ett uppfriskande bad, och då kafferasten slår på eftermiddagen, springer man gärna upp på det platta taket därofvänför, hvarifrån man ser ned öfver stadens vimlande gator.

Vi ha dock icke stillatigande gjort vår rond; vi ha oförtrutet undrat och frågat och lika oförtrutet fått vänliga och upplysande svar, och vår mening är alls icke att undanhålla våra erfarenheter. Därtill äro de alldeles för vackra och uppbyggliga.

Må vi då först som sist säga, att till hvem vi än vändt oss, från springflickorna upp till den högsta personalen, ha de alla, när de gifvit sina upplysningar, däri inflikat ord sådana som dem: »när arbetet göres så behagligt», »när man bemötes så väl», »när man har en så människoälskande man till chef», m. fl. variationer i mängd. Det var tydligt, att det låg alla dessa människor om hjärtat att med tacksamna ord visa sin erkänsla för den aktning för deras människovärde, hvilken i stort som i smått kommer dem till del af deras humana chef. Och på denna aktning tyda äfven alla de upplysningar vi inhämtat, och hvilka vi nu vilja omtala.

Herr Lundberg har tydligen insett, att intet arbete kan utföras väl, om ej intresse och ansvarskänsla äro driffjädrar, och han har för-

I SKRÄDDERIATELIERN.

stått att sätta dessa båda motorer i rörelse. Åt hvar och en, hög som låg, lämnas stor frihet vid utförandet af sysslorna. Kan någon själf uttänka en förbättring i arbetsmetoden, antages den gärna. Såsom exempel härför vill jag nämna, att föreståndarinnan för tvättinrättningen själf uttänkt den modell på strykjärn, som där brukas, och af sin chef fått till-

åtelse att enligt sin modell beställa järn vid Bolinders verkstad, hvarifrån sedan äfven dylika lära ha utsläppts i handeln.

För alla finns en möjlighet till avancemang, som lockar och eggat och förtager lifvet dess grå slentrianmässighet. Springflickan, som i dag har till arbete att förse med hundratals knappnålar de nåldynor, hvilka skola användas vid profningarna, vet, att hon genom duglighet själf en gång kan bli sömmerska och

PRESSNING AF KLÄDER.

profverska. Sömmerskan kan stiga i lönegraderna och slutligen bli förestånderska för en branche.

Det är icke lockelsen af ovanligt höga löner — om de äfven äro bland de högre gängse — hvilken förskaffar herr Lundberg massor af ansökningar till anställning i hans hus. Det är snarare traditionen att »man har det så bra där».

Jag vill nu lämna några exaktare uppgifter om förhållandena inom etablissemanget.

Arbetstiden är förlagd mellan half 9 på morgonen och 7, ibland 8 på aftonen. Från denna tid afgår en och en half timmes middagsrast samt en halftimme till frukost och lika lång tid till kaffedrickning på eftermiddagen. Allt arbete utöfver sagda tid betalas extra.

Den lägsta lönen, som utbetalas åt kvinnligt biträde, är 6 kronor i veckan. Detta är en springflickas lön. Den högsta är 40 kronor i veckan.

Hvar lördag utfä de dagaflönade sin betalning. Den 15:de och den sista i hvar månad utbetomma de, som inneha de högre posterna, sitt arfvode. Dessa utbetalningar ombesörjas af föreståndarinnan för hvar afdelning. En mindre summa bör dock inestå såsom säkerhet mot kontraktsbrott. Ingen antages på mindre än en månad.

Någon sjukkassa existerar ej. De dagaflönade bli under sjukdom sin lön förlustiga, men erhålla däremot 1 krona i sjukhjälp om dagen. De som ha månadsengagemang, behålla däremot sin fulla aflöning, hur långvarig än sjukdomen är. Alla samtliga ha fri läkarevård.

I ATELIERN FÖR DAMUTSTYRLAR.

Om all den personliga välvilja och godhet hvilka de rönt, som i herr Lundbergs tjänst drabbats af sjukdom, bör man hälst höra dem själfva tala.

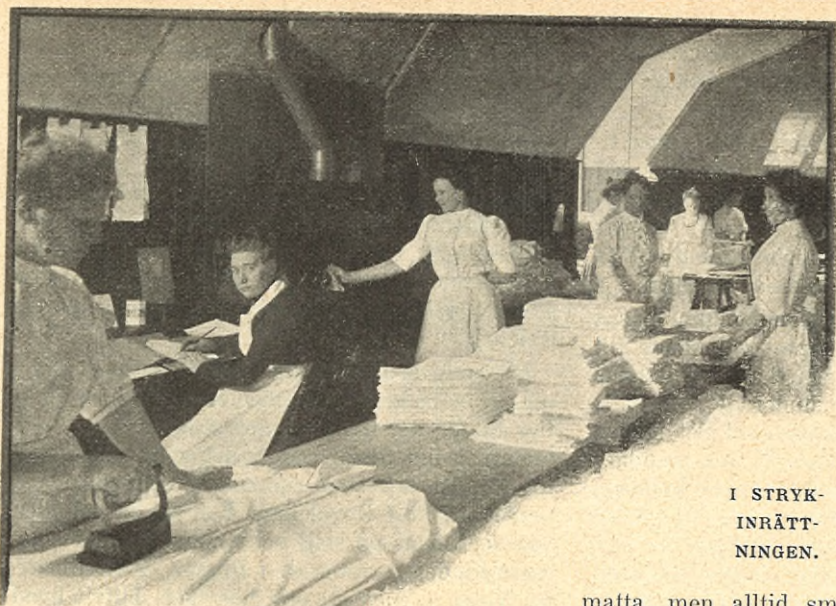
Om sommaren får hvar och en i gåfva 20 kronor, afsedda att användas till en fjorton dagar lång vederkvickande frihetstid. Den, som vill taga sig längre ledighet, får göra det, men blir sin lön förlustig.

Höst och vår resa föreståndarinnorna för damkonfektionen ut till Paris. Jag tror mig icke synda allt för mycket mot diskretionen, om jag röjer något om de behagliga konjunkturen, under hvilka dessa damer göra sin resa. Först och främst ha de full frihet att knyta nya affärsförbindelser, om detta synes dem lämpligt, och de äga fria händer, hvad alla inköp af modeller m. m. angår. För öfrigt göres dem hela resan till en lustfärd genom deras chefs frikostighet. Så äga de naturligtvis att resa första klass öfverallt och att taga in på de bästa hotellen. De lära uppmanas att flitigt från operans och teatrarnes bästa platser taga »le beau monde» och dess toaletter i skärskådande. Förutom fri resa ha de ett dagligt underhåll af tjugu kronor.

Om den sinnrikt uttänkta kontrollen inom etablissemanget vore mycket att säga, men utrymmet tillåter det ej. Vi måste, hvad hygien beträffar, säga ett par ord, hvarefter några

I LINNESÖMNADSATELIERN.

I STRYK-
INRÄTT-
NINGEN.

särskilda rader böra ägnas åt den vackra textilafdelningen.

Under alla raster vädras salarna grundligt. Personalen har under dessa stunder särdeles trefliga frukostrum att vistas uti, där det också finnes tvättställ af marmor med vattenledningskranar. Till dessa rum äga de rättighet att rekvirera ned kaffe, mjölk, smörgåsar eller dylikt från frukostlokalen, dit blott den högre personalen äger tillträde. Föredraga de att hemifrån medtaga frukost, står detta dem fritt. Priserna hållas dock särdeles låga uppe i buffén; kaffe, helportion (2 kopp.), 10 öre, mjölk 5 öre, smörgåsar med pålägg 10 öre, utan pålägg 5 öre.

Hvar afdelning har äfven ett rymligt kapprum. Temperaturen regleras öfverallt medelst värmeledningar. Jag har redan nämnt, att för tvätterskorna och strykerskorna, hvilka äro utsatta för stor fara af förkylning, är duschapparat inredd. Ingenstädes finnas några mörka osunda gårdar; öfverallt strömmar solen in, och den dammfria luften talar om ofta återkommande rengöringar.

Och nu några ord om textilafdelningen. Redan 1898 ägde en sammanslagning rum af fru Thyra Grafströms ett år förut öppnade utställning och försäljning af textila alster med K. M. Lundbergs affär. Denna sammanslagning har emellertid på intet menligt sätt inverkat på den själfständiga karaktär, som utmärker Thyra Grafströms vackra företag. Säkert har i intet land ett etablissemang i K. M. Lundbergs genre en så stor och gedigen textilafdelning att uppvisa. Redan vid flere tillfällen har Idun haft tillfälle att sysselsätta sig med den. Jag vill därför blott nämna några ord om dess organisation. Fru Grafström, hvars sous-chef är fru Gisiko, har såsom biträden tre unga flickor. Af dessa fordras, att de någon tid studerat vid tekniska skolan, samt att de äro kunniga i något språk. Bortåt sextio kvinnor, alla ur den bildade klassen, arbeta året om i sina hem för fru Grafströms affär, och för en arbetsdag af cirka 8 tim., kunna de beräkna en inkomst af något mer än 2 kronor pr dag. I en affär, som lyder under en så human chef, är det ej tvivel underkastadt, att detta är den högsta aflöning, som kan lämnas för att ej arbetet skall gå med förlust. Nog kan man emellertid med rätta undra öfver, att i dessa dagar, då man uttalar en så stark ovilja mot det efterapande fabriksarbetet, icke publiken gärna vill betala, hvad ett ypperligt, ja, konstnärligt utfördt handarbete borde betinga i utförande!

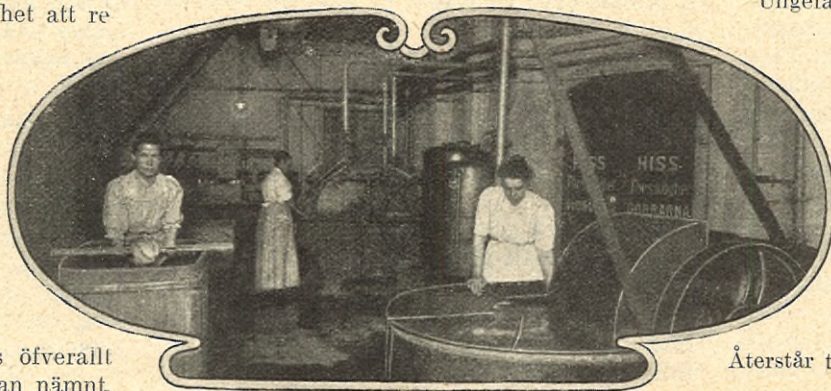
Alla ritningar göras af konstnärer, och må

da främst nämnas artisten Nils Lundström, fröknarne Starck och Frykholm.

Som något särdeles lofvärdt må framhållas fru Grafströms sträfvan att vid utförandet af alla arbeten hålla stilarne så rena och fria från divergenser som möjligt. Så mycket sig göra låter, användas svenska varor; både kläden, boj och ullgarn beställas ofärgade. Hvar dessa varor sedan erhålla sina ömsom varma, ömsom

matta, men alltid smakfulla färgtoner är fru Grafströms hemlighet. Silkena måste tagas ofärgade från utlandet.

I den internationella utställning, som i maj öppnas i Turin under italienska konungens beskydd, ha svenskarne fått enträgna uppmaningar att deltaga, och bland de icke särdeles talrika representanterna för Sverige blir också

I TVÄTTINRÄTTNINGEN.

fru Grafström. Vi skola hoppas, att hon där skall öka den samling utmärkelser hon redan hunnit förvärfva: guldmedalj i Gäfle och 1:sta och 2:dra pris och hedersomnämnde i Liverpool. Till sist kan jag äfven glädja mina läsare med, att hon i höst ämnar mottaga elever i en nyöppnad syskola.

*

Det intryck vi fått af vårt besök i K. M. Lundbergs etablissemang är, att slumpen på detta vårt första ströftåg ledt oss in på ett arbetsfält, där våra medsystrar utan gensaga ha det särdeles godt och bra.

Det är naturligt att när man har så många aspiranter att välja emellan vid besättandet af de olika platserna, faller det sig jämförelsevis lätt att sammansätta en elitpersonal, hvilket här verkligen tycks ha skett.

Hur behagliga de förhållanden än synas vara, under hvilka detta etablissemangs personal arbetar, är det dock helt naturligt, att de icke alla dagar så att säga dansa på rosor. Hvilket tålmod, hvilket jämnmod fordras det icke att tillfredsställa detta fordrande monstrum: publiken! att med ett älskvärdt leende tillmötesgå dess nycker eller höra en ogrannlaga kritik! Takt och jämnmod kräfvast verkligen af en försäljerska, och kanske i högre grad ju finare den publik är hon har att betjäna.

Det återstår oss nu blott att redogöra för de uppgifter vi fått af arbeterskorna själfva, huru de existera under dessa lefnadsvillkor.

Vi lämna då gifvetvis utom räkningen springflickorna och de unga biträdena i affären, hvil-

ka ännu atnjuta fördelen af att bo i sina hem. Likaså är det ju naturligt, att alla kvinnorna inom de högre lönegraderna utan stor svårighet förmå försörja sig. Frågan gäller alltså sömmerskorna och tvätterskorna, hvilka i medeltal ha 13 kronor i veckan. (De manliga skrädderiarbetarne ha dubbelt så mycket: 26 — 30 kronor i veckan!)

De nyss nämnda flickorna försörja sig med få undantag alldeles själfva. Om de icke »innebo», slå de sig ofta tillsammans två och två för att dela ett rum. För detta betala de cirka 200 kronor om året. Hvad deras kosthåll beträffar, besöka de ofta folkköket eller inackordera sig i privata familjer. I vanliga fall belöpa sig deras middagar i medeltal till 35 öre per dag. Från buffén taga de sitt kaffe. En portion är så stor, att den vanligen delas af två kamrater. Bröd medtaga de helst själfva. Tvätten blir för tvätterskorna en billig post, då det sällan vägras dem att tvätta sina egna kläder. Om denna post är drygare för sömmerskorna, bli ju åter deras kläder billigare, då de äro kompetenta att utrusta sig själfva. Man får dock antaga, att de kronor de förtjäna mer än tvätterskorna, åtgå till deras toalett, ty den, som ständigt sysslar med vackra tyger och dräkter, får helt säkert därigenom en fallenhet att själf vårda sig om sin person.

Ungefär sålunda ter sig de arbeterskors lefnadsförhållanden, hvilka ha 13 kronor i veckan:

	I veckan.
Middag dagl. 35 öre.....	Kr. 2: 45
1/2 portion kaffe 2 ggr om dagen	> 0: 70
Bröd 10 öre om dagen ...	> 0: 70
Aftonmåltid i hemmet 25 öre om dagen.....	> 1: 75
Extra utgifter.....	> 0: 40
Hyra för 1/2 rum 100 kr. årl.	> 2: 00
	Kr. 8: 00
Återstår till öfriga utgifter.....	> 5: 00
	Kr. 13: 00

Dessa öfriga utgifter äro då: bränsle, lyse, tvätt, kläder och nöjen m. m.

Få af dessa arbeterskor göra något för att betrygga sin ålderdom. Någon allmän anslutning till vare sig pensions- eller sjukkassor lär hittills icke ägt rum. De ha ju visserligen icke

VID MANGELN.

mycket att taga af, och om detta sakernas tillstånd på grund häraf är förlägligt, är det icke desto mindre mycket sorgligt.

Då vi nu för denna gång skiljas åt, måste vårt sista ord bli, att om vi på våra vidare ströftåg finna andra arbetsfält för kvinnor, hvilka äro lika tilltalande, och där atmosfären är lika mättad af solig välvilja och omtänksamhet som detta, så kan det dock svårligen i dessa afseenden öfverträffas.

Febr. 1902.

FRANSKA KVINNOPROFILER. AF DANIEL FALLSTRÖM.

V. FRANCISQUINE.

DÄR STOD en ny pjäs och ett lika nytt författarnamn på affischen, hvilken glänste på långt håll genom höstdimman i skenet från gaslyktorna vid Odéonteatrens gallerier.

Allt tydde på en premiär — utsåldt hus och utanför teatern grupper af nyfikna, kvarterets teaterhabituéer, hvilka aldrig försummade en första representation, biljettmånglare, som icke hade några platser mera att afyttra, och sådana, som hade. De förre gjorde politik med droskuskarne, som höllo utanför Luxembourgträdgården, de senare — ty påflugnare folk än Paris biljettmånglare finnes icke — togo sig friheten att formligen anlata de förbigående, följa efter dem och ideligen skrika: »Biljetter — goda platser — tre francs, fem francs, sju francs! — inte dyrare än i förmiddags vid luckan.» Och stannade någon och började köpslå, så ve honom! — man grep honom helt ogeneradt i armen, och så bar det i väg, nästan i traf, till »patron», som residerade i något krypin — en cigarrbod eller dylikt — och som egentligen hade försäljningen af författarbiljetter om hand.

Och det var mycket folk den aftonen, som ville ha biljetter till hvad pris som helst, kosta hvad det ville.

Det var icke allenast den vanliga publiken, studentkvarterets publik, utan också folk från andra sidan broarne: börsmän med familjer, journalister från de mera framstående tidningarna, en och annan diplomat, som satte mera värde på Français', Odéons och Gymnases fina komedier än på variété-teatrarnas slagdängor, samt till sist några kvinnor på modet från det europeiska hufvudstadskvarteret i närheten af bangården S:t Lazare.

Det var ett oupphörligt kommande af åkande och gående, och den halfcirkelformiga platsen framför teatern genljöd utan uppehåll af bullret utaf vagnshjul och kuskarnes varningsrop till dem, som voro till fots.

Utanför teatern, under arkaderna och inne i uppgångarne, hade det bildat sig små grupper, som halfhögt, men ifrigt diskuterade, hvem författaren egentligen var, om han var ung eller

gammal, ty för de flesta af dem, som begifvit sig till teatern för att öfvervara stycket, var namnet Henri Gérard fullkomligt obekant — det fanns så många Gérarder i Paris!

Några journalister, som följde bättre med tiden i litterärt afseende än andra, påmint sig likväl att ha selt detta namn under ett svagt, ungdomligt poem i le Monde illustré för ett par år sedan, men för öfrigt var författaren till »Ett äk t e n s k a p» fullkomligt okänd för dem.

Emellertid gaf det folk bland denna massa af teaterbesökande, som mycket väl kände till författaren: — studenter, som hade varit hans kamrater, medan han ännu studerade — d. v. s. syntes på kaféerna längs boulevard S:t Michel och regelbundet besökte Bullier* om måndags och torsdagsaftnarne — några yngre köpmän, som umgåtts i hans föräldrars hus och varit hans kamrater i skolan, och slutligen en och annan gammal vän till hans aflidne far samt några unga damer, som ännu mindes Henri — den Henri, hvilken skref så förtjusande vers och alltid hade de mest förtrollande saker till hands att hviska dem i öronen efter en middag... inne i någon af salongens smygvrår, medan ingen gaf akt på dem, upptagen som hvar och en var af att smälta middagen. Och de hade nu alltid, dessa unga damer, trott, att det skulle bli en stor skald af Henri, allra minst en Musset eller en Hugo! — kom nu bara an på att få se hvilket...

En person kan vara glömd både länge och väl, men så helt och hållet glömd lyckas han likväl icke bli, att icke hans namn framkallar en viss uppståndelse, när det med ens träder på nytt fram i dagen, tillvällande sig den allmänna uppmärksamheten.

Så hade det gått med Henri.

Han hade varit glömd under nästan två hela år. Man hade hvarken befattat sig med, hur han hade det, eller hvar han vistades; man hade släppt honom ur sikte, och efter det, som inträffat, var Henri icke den, som sökte rikta uppmärksamheten på sig. Ruinerad och, som han själf tyckte, höljd af vanära, föredrog han att försvinna både från kamratkretsen och föreläsningssalarne. Och då man icke vidare såg till honom, lärde man snart glömma, att han någonsin funnits.

Och nu!... endast den vanliga teaternotisen i tidningarna, som förkunnade det snara uppförandet af en ny komedi på Odéonteatren, i fem akter och på vers af en viss monsieur Henri Gérard, verkade som en elektrisk stöt på minnet.

Henri Gérard!

Man letade för ett ögonblick efter en viss händelse, fick fatt i den, och med tillhjälp af denna Ariadnetråd ledde man sig slutligen fram till den man sökte — en ung student, enda sonen efter en bankdirektör, som sköt sig, efter att ha begått en mängd förfalskningar, lämnande i arf åt hustrun och sonen endast vanäran och en massa skulder.

Henri Gérard!

Man nämnde detta namn en hel vecka igenom på studentkaféerna, upplifvade minnet af Henri genom att berätta alla de lustiga äfventyr, i hvilka dennes namn förekom och slutade med att beställa en ny omgång, dricka hans skål och svära på, att man saknat honom uppriktigt under den gångna tiden.

Henri Gérard!

Det slog ned som en bomb i de unga köpmännens kontor vid stora boulevarderna i närheten af operan. Man undrade endast en smula öfver, att han icke gjort sig påmint — åtminstone när han behöft pengar — de skulle så gärna stått till tjänst!... stackars Henri! Och

* En danslokal i quartier Latin, mest besökt af studenter och grisetter.

så gingo de och skaffade sig biljetter — man måste naturligtvis se Henris pjäs!

Den, som också skaffade sig biljetter, var madame Sidonie, Henris forna flamma, hans »studenthustru» från de första glada åren i quartier Latin, när champanjen flödade och man sjöng Béranger hela långa natten. På den tiden var Sidonie ännu mademoiselle Sidonie och själfskrifven värdinna vid alla de små fester kotteriet hade, det kotteri Henri tillhörde som student och som efter honom kallades cercle d'Henri.

Nu hade milie Sidonie blifvit madame Sidonie. Hon hade utbytt quartier Latin mot quartier Breda, det friska studentskämtet mot diplomaternas fint tillspetsade kvickheter, och i stället för de två små rummen i entresolen vid boulevard Port Royal hade hon nu en hel liten våning, hästar på stall och vistades under sommarmånaderna antingen i Dieppe, Trouville eller Nizza — med ett ord, hon hade blifvit hvad parisarne kalla »une femme très chic».

Men den glada, blonda elsassiskan hade det oakadt understundom gränslöst tråkigt. Hennes diplomater voro, tycktes det henne, så stela och polerade, och det var med ett visst vemod och en liten suck af saknad, som hon tänkte tillbaka på quartier Latin, på den tid, då ledsnaden mycket sällan gjorde visit och man hade så lätt för att skratta... då hela ens tillvaro syntes lika luftig och ljus som vårhimlen, när den hvälfver sig öfver tornspiran på Val-de-Grâce...

Hon hade aldrig älskat Henri — åtminstone icke med någon djupare lidelse — men hon hade föredragit honom framför alla andra unga män, föredragit honom därför, att han var rik och därför att han var den muntraste bland dem alla. Hon hade älskat honom så pass mycket, att han kunde göra sig en föreställning om, hvad det vill säga att bli älskad på fullt allvar. Och Henri var en fantasimänniska — han lade till hvad som felades och lefde på så sätt ett kärlekens solskenslif tillsammans med den tjugutvåriga Sidonie.

Så kom katastrofen, upptäckten af hans fars, bankdirektörens, förfalskningar och dennes själfmord.

Henri uteblef och syntes icke mer i den lilla entresolvåningen vid boulevard Port Royal: han var för stolt att göra sig till föremål för en kvinnas medlidande. Dessutom svek honom tron på Sidonies kärlek, när han icke längre kunde svepa in henne i siden eller strö öfver henne ett rägn af presenter.

Sidonie väntade honom en hel vecka, hon sörjde honom till och med en half och skickade bud till hans vännar för att om möjligt få veta, hvar han uppehöll sig. Ingen visste det, ingen hade sett honom.

Då tog Sidonie, den mjuka, hvita, lilla Sidonie, sitt parti, packade sina koffertar, buntade ihop kärleksbrevet från honom och brände dem. Och då den sista gnistan glimmat ut bland falaskan, ansåg hon sig löst från sin senaste förbindelse — det fanns ingenting kvar af den annat än minnet. Hon var fri, och följande dag lämnade hon quartier Latin och studentlifvets bullrande glädighet.

Så läste också hon en vacker dag den där teaternotisen. Allt det gamla vaknade upp, vaknade med förnyad kraft, och en hel förmiddag låg hon kvar i sängen och tänkte på Henri. Så steg hon upp, klädde sig i största hast, lät spänna för och for själf och köpte biljetter — hon ville vara säker.

Och nu satt hon i sin loge, till utseendet likgiltigt tillbakalutad mot den mjuka stolskarmen, sakta fläktande sig med den svarta solfjädern med de mörkröda blommorna, insydd i sidenet. Och medan hon lät blicken utan vidare in-

Fördelaktig Lifförsäkring för kvinnor.

Lifförsäkrings-Aktiebolaget De Förenade. Stockholm.

Stiftadt af bolagen *Skandia, Svea, Thule, Victoria och Skåne.*

Lifförsäkning utan läkareundersökning!

Delaktighet i bolagets öfverskott!

Premiebefrielse vid oförmåga till arbete!

Särskilda dödlighetstabeller äro upprättade för kvinnor, hvarigenom premierna kunnat sättas lägre än för män.

Formulär till ansökningshandlingar jämte prospekt tillhandahållas af agenter och ombud samt efter rekvisition från denna tidnings expedition.

tresse glida fram öfver stolraderna närmast scenen, frågade hon sig själf:

»Hvar har han då varit under hela denna långa tid — hvar?»

Så gick ridån upp efter den tredje bultningen, och hon böjde sig nyfiket fram öfver den sametskädda barriären...

Underrättelsen om faderns brottslighet och själfmord kom som ett åskslag öfver Henri och beröfvade honom i början helt och hållet hans handlingskraft. När så affärsställningen blifvit klar och sterbhuset försatt i cession, inträdde brytningen i Henris lif. Och han bröt med allt — med sin styfmoder — fadern hade varit omgift — med kamratreksan, med Sidonie, med ett ord med hela sitt föregående lif. Från att ha varit den förkroppsligade lifsglädjen, blef han slutet och dystert, nästan människoskygg; hans stolthet, som lidit en så svår förödmjukelse, vädrade förakt öfverallt, och det blef olidligt, outhållbart i längden. Han flyttade från sin vackra bostad vid Luxembourgträdgården och hyrde sig ett enkelt studentrum vid en återvändsgränd ofvanför boulevard St Michel. Han sof om dagarne och arbetade om nätterna, arbetade som en galning, och när han tog sig någon stunds hvila, gick han ut på balkongen och rökte cigaretter, medan han lät blicken sväfvä ut öfver de tysta kvarteren och stanna på Notre-Dame, hvares väldiga massa affecknade sig med torn och utsprång mot den djupblå natthimlen. Och här, i denna undagömda tillvaro, ensam med sina böcker och sina minnen, växte Henri ut till skald. Och allt efter som han märkte att hans stil blef mera mogen, att hans tankar fingo originalitet och djup, stadgade sig hans föresats att göra det namn, som nu var sudlat och glömdt, äradt och aktadt. Henri hade fått ett mål, hans energi var väckt. Nu gällde det att segra eller falla.

Men det var icke endast en strid för äran, utan också för tillvaron. Som hans stränga själfkritik afhöll honom från att öfverlämna till trycket dessa flyktiga skisser och världsföraktande verser, som han roat sig med att nedskrifva på lek, på måfå, medan han ännu lefde sybaritens lif, så var han ständigt i pänningförlägenhet. Ofta frestades han att gå till en en förläggare, men då kom han att tänka på det där vattenhaltiga poemet i le Monde illustré, som han redan hade på sitt samvete, och då förlorade han smaken att bikta flere af sina litterära ungdomsynder. Han svalt och arbetade, gömde, hvad han skref, skref nytt och rättade det gamla, och så småningom segrade han öfver de tekniska svårigheterna, och en vacker dag låg till sist ett poem på hans skrifbord — ett poem, som han var nöjd med. Han läste det, läste det väl hundra gånger, läste det tyst i början och slutade med att läsa det i extas. Han hade lyckats, och han gick och pantsatte sin klocka och spisade en lukullisk middag på sin gamla favoritrestaurant.

Två dagar därefter hade han börjat sin pjäs. Ämnet hade kommit för honom, medan han satt inne på restauranten och sög på en färsk, läcker sparris af årets första. Vid ett bord midt emot honom satt ett gift par, en gråhårsman och en ung kvinna, nästan ett barn. Henri anslög hennes ålder till sexton år. Han iakttog dem, studerade dem, och när han så slutat sin middag och fått sin räkning, bad han om en blyertspenna och skref på baksidan af notan:

Som en vanlig handelsvara blef hon såld för myntadt guld; saluhallen var salongen, faderns slagord hette »skuld».

Och hon såldes, och hon köptes; tårar skynde hennes blick, men reversen öfverkorsad för sin dotter fadern fick.

Det var på dessa verser, han sedan byggde sin pjäs. Den skulle bli ett slag i ansiktet på samhället, som tillstod dylika äktenskap.

Henri gick med friskt mod till arbetet. Han trodde på sig själf och sin saks rättvisa, och alexandrinerna fingo en flykt och skärpa, som ovillkorligen måste rycka åhörarna med sig och komma dem att erkänna orättvisan af att utplåna kärleken ur en ung kvinnas lif och stänga in henne i ett naturvidrigt äktenskap, i hvilket hon antingen måste döda begäret att älska — att älska en man, hvares ålder svarade mot hennes och som kom henne till mötes med den första kärlekens hela berusande vårdoft — eller också bryta mot hvad man kallar plikt och moral och älska på trots, men också under den blytunga känslan af att hafva offrat sin heder.

Henris pjäs skulle likväl aldrig ha blifvit färdig, om det icke i rummet näst intill hans funnits en liten sömmerska, som hette Francisquine — Francisquine Arnot.

Henri hade öfveranstängt sig. Den spänning, i hvilken han befann sig, nattvaket och bekymren togo slutligen ut sin rätt. En morgon, när han vaknade efter att ha påklädd kastat sig på sängen för att njuta några timmars hvila, kände han sitt hufvud värka, under det hans kropp skakades af frossbrytningar. Då portvakterskan, som städade åt honom, kom in i rummet, låg han i full yrsel. En kvinna är alltid meddelssam. Portvakterskan inberättade saken för mademoiselle Francisquine, och från denna stund stannade den unga flickan som sjuksköterska vid Henris bädd.

Hon kände Henri redan långt tillbaka. De hade träffats på balkongen, som var gemensam för de båda rummen; de hade pratat om ditt och datt någon solig morgonstund, medan Paris ännu mornade sig, och de hade slutat med att bli vänner. Henri hade anförtrott sin unga granne, hvad som låg honom närmast om hjärtat — hans författarskap — och det hände allt som oftast, att han läste upp för henne där ute på den ensliga balkongen en eller annan dikt, som han skrifvit under nattens lopp. Francisquine var förtjust, var rörd. Det unga adertonåriga hjärtat var så lätt mottagligt för intryck, och en vacker dag öfverraskade hon sig själf med att rodna, då hon helt tyst för sig själf nämnde den unge poetens namn.

Henri hade aldrig känt någonting ditåt för Francisquine Arnot. Han höll af henne som en varelse, hvilken delade hans enslighet, som en vän, till hvilken han kunde förtro sig, utan att behöfva frukta för att bli tillbakastött. Han hade till och med berättat henne om Sidonie, frågat henne på samvete, om hon trodde, att Sidonies kärlek var annat än ren egoism. Den unga flickan hade svarat nej. Detta »nej» sårade Henris egenkärlek en smula, och han talade aldrig mer om Sidonie, men Francisquine kunde aldrig glömma henne.

Hade Francisquine varit vacker, är det antagligt, att hon blifvit för Henri mera än nu. Som hon nu var ful, blef hon det icke. Substantivet kärlek och verbet älska förekommo aldrig i deras samtal. Den enda artighet, Henri hade sagt henne, var: »Ni har arabögon och Cendrillons fötter!» en artighet, som han hviskade till henne mellan ett par bloss på sin cigarett en ljum och månljus septemberafton. Han menade egentligen ingenting med det, men han var i stämning, och då går det så lätt att säga artigheter till fruntimmer.

Under sin sjukdom, en svår nervfeber, lärde han sig först att rätt uppskatta Francisquine, att sätta värde på hennes oegennyttiga själfuppföring, och då han som konvalescent tog hennes lilla hand i sin, låg det också verklig mening i hvad han sade till henne: »Ni är ett helgon, mitt skyddshelgon, Squine!» Och så drog han henne intill sig och kysste henne.

A. B. MAX SACHS STOCKHOLM

Guldmedalj
Stockholm 1897.

Guldmedalj
Paris 1900.

NYHET!

Salongsmöbel — Prinsessans modell
— finpolerad mörk mahogny — äkta bronsbeslag — klädd med prima halvesiden — bestående af: **1 Soffa, 2 Fåtöljer, 4 Stolar, 2 Taburetter** samt **1 Salongsbord**. Komplet 725 Kr.

Förfrågningar besvaras omgående.

Och hon hade också varit hans skyddshelgon. Utan den omsorgsfulla vård, hon ägnat honom, skulle han säkerligen icke repat sig, och hade hon icke fallit på den idén att honom ovetande lägga in sina sparpennningar i ett kuvert och sända dem till honom »från en okänd vän», skulle han stått på bar backe vid sitt tillfrisknande. Nu däremot — nu blef Henri frisk och hans pjäs färdig.

Han hade sekrat.

När ridån fallit för sista gången, var Henri icke längre en okänd storhet. Kvinnorna i salongen — från kvinnan af värld till kvinnan af folket — tyckte sig stå i tacksambetsskuld till honom, och männen erkände, att han hade rätt, oaktadt han gisslat deras egoism och vågat betviflat deras »heliga rätt» att kasta sten på kvinnan. Studenterna höjde honom till skyarne, och man samlades i klunga utanför teatern för att om möjligt få fatt i honom och föra honom i triumf till något kafé, där man minsann icke skulle tveka att låta korkarne springa.

Ja, han hade sekrat!

Skådespelarne sade honom det, när han kom in på scenen för att tacka dem, och Sidonie erkände det tyst för sig själf, när hon med ett frestande småleende på läpparne och någonting farligt i ögonen steg ut för trapporna för att bege sig till sin vagn. Och där hon gick fram, smög sig ett sorl af beundran efter henne, och under denna korseld af talande blickar kände hon på sig, att hon i kväll var oemotståndligt vacker. Också hon skulle segra! Hon hade skickat honom sitt visitkort under en melanakt och uppe i ena kanten stod det lilla frestarordet »kom!»

Henri var berusad, drucken af triumf, och med triumfen vände den gamle Henri — den älskvärde, lättsinnige och en smula öfvermodige Henri — tillbaka, och det var med ett litet spotskt leende han tänkte på Sidonie, när han läste detta »kom» på hennes visitkort. Han skulle också komma, men endast för att förödmjuka henne genom att lämna henne för alltid.

Men Sidonie var en kvinna, som grundligt förstod konsten att hålla en man kvar...

Det var en förfärlig känsla af öfvergifvenhet, som kom öfver Francisquine, när hon gick ifrån teatern. Hon kände, att nu gled han bort ifrån henne, buret af applåder och bravorop, gled ut i solljuset till gyllene festpokalers glans, frestande ögonkast och snärjande smekningar.

Sorgen öfverväldigade henne. Hon stödde sig mot en annonskiosk och grät, grät som om hjärtat velat brista...

Det dröjde några dagar, innan Henri vaknade till besinning, innan han kunde slita sig lös.

Hans första tanke var Francisquine; — han hade glömt att tacka henne!

Han mätte den mörka, krokiga trappan med långa steg och famnen full af doftande, halfutspruckna törnrosor. I flickan bar han ett

FRÅN DE STORA IDROTTSTÄFLINGARNA VID UMEÅ. O. HALLDIN FOTO.

1. JAKTLOPP Å »VÄRLDENS NORDLIGASTE KAPPLÖPNINGSBANA». 2. DELTAGARE I DISTANSRIDTEN. 3. FÖRSTE PRISTAGAREN I LÅNGDLÖPNINGEN Å SKIDOR, LAPPEN J. LARSSON. 4. UTSIKT FRÅN SKIDBACKEN. 5. A. TJERNBERG I HOPPET. 6. FÖRSTA PRISTAGARINNAN I DAMERNAS SKIDLÖPNING, LAPPFLICKAN CHRISTINA PERSDOTTER. 7. PRINS CARL MED SVIT. 8. TÄFLINGARNAS LEDARE, KAPTENERNA FESTIN OCH FRESTADIUS.

smycke åt henne. Han längtade efter att få råka henne, att få tacka henne, att få strö rosorna öfver henne och fästa smycket på hennes arm. Hvad var till sist Sidonie, den egenlyttiga, bedårande, lockande, frestande Sidonie mot Francisquine, ren och kysk som den äkta pärlan, infattad i armbandets guld.

Men öfver kammarens enkla möbler, öfver det vaxade golvet, öfver den tysta symaskinen sväfvade ett dödande gift, och det utgick ett starkt kolo från den kallnade kaminen.

Henri störtar fram till bädden, och det faller ett regn af söndersmulade rosor, af doftande skära blad öfver Francisquine Arnots stelnade lik. Och han böjer sig öfver henne, kysser henne och hvisslar:

»Stackars Squine... du skulle aldrig ha älskat mig!»

SKANDINAVIENS ERKÄNDT FÖRNÄMSTA MODEBLAD ÄR IDUNS MODETIDNING, som för helt år kostar endast 5 kr. för planschupplagan, 3 kr. för den vanliga upplagan.

EN IDROTTSFEST I HÖGAN NORD.

DE OMFATTANDE och storartade idrottstävlingar, som i dessa dagar försiggått i och omkring Umeå, ha tilldragit sig ett osedvanligt intresse, och utförliga skildringar från dessa »Norrlands nordiska spel», som man kallat dem, ha meddelats i dagspressen. Med undantag af fjolårets bekanta stora idrottsfester i Stockholm ha väl också knappt någonsin förut ett så omfattande och intressant tävlingsprogram genomförts i vårt land.

Tävlingarna togo sin början med hästlöpningar, nämligen trafttävling, jaktlopp i snö samt distansridt å 76 km. Från denna »världens nordligaste kapplöpningsbana», där jaktloppet ägde rum, framter en af våra bilder, hur ridten går fram i vildaste karriär, så att snön yr upp i virflande moln rundt rytterne; på en annan synas deltagarna i distansridten, församlade utanför Mellansel järnvägsstation.

Af de olika skidtävlingar, som afhölls under Umedagarne, emotsågs och följdes terränglöpningen å 30 km. med det ojämförligt största intresset. Här möttes nämligen Nordens — och därmed kan man äfven säga hela världens — yppersta skidlöpare till tävlingskamp, och man väntade att utgången skulle bli densamma som så många gånger förut, då svenskar, normän och finnar täflade på skidor, nämligen att Finland skulle er-

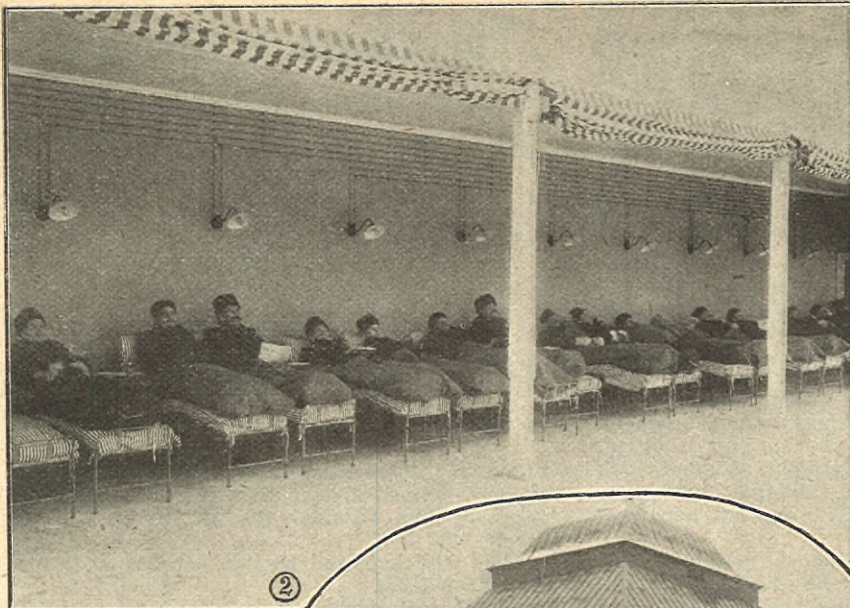
öfra första priset, Norge andra och Sverige tredje. Stor var därför glädjen och stormande bifallet, då den lille kække lappynglingen J. Larsson åkte in som »etta» och nybyggaren Grubbström från Arvidsjaur som »tvåa», under det att en norrman och en finne kommo först på tredje och fjärde plats. Sverige hade för första gången besegrat sina idrottskonkurrenter i öster och väster, och detta resultat af de senaste årens stigande intresse för idrotten och af det arbete, som nedlagts för höjandet af skidsporten, var en af de mest glädjande företeelserna vid »Umespelen».

I en nyanlagd, präktig skidbacke strax utanför Umeå ägde backlöpningen rum. En af våra bilder är tagen uppe på krönet af denna backe, och man har där en synnerligen vidsträckt och vacker utsikt öfver det norrländska landskapet i vinterskrud med fjällen, som upptorna sig vid horisonten och blånande förtona i fjärran.

Första priset togs i backlöpningen af norrmannen P. Braathen, men ej långt efter honom kom A. Tjernberg från Sundsvall, hvilken besegrade våra duktiga och inom Sverige så segervana stockholmare från Djurgårdens idrottsförening.

Från damernas skidtävling meddelas vi en bild af första pristagarinnan, lappflickan Christina Persdotter från Sorsele, just då hon i hvinande fart kommer åkande in mot målet.

Det kungliga huset, som alltid visat ett stort intresse för idrotten i alla dess former och sällan

försummat att närvara vid de större idrottsfesterna i vårt land, representerades vid denna idrottsfest i höga Norden af prins Carl, hvilken ej skytt den långa och besvärliga resan upp till »Midnatts-solens land» för att närvara vid täflingarna. Vår fotograf, hr O. Hall-din, har »knäppt» prin-sen i skidbacken, där han från en läktare åser täflingen i backhopp-ning.

Allmänna omdömet bland alla åldrar och klasser af Ume befolkning samt dem, som under dessa dagar varit stadens gäster, är, att denna idrottsfest varit särdeles vällyckad, och dess minne torde länge fortleva.

FRÅN VÅRT NORDLIGASTE LUNGSOTSSANATORIUM, ÖSTERÅSEN. AMANDA SUNDBERG, SOLLEFTEÅ, FOTO.
1. DET FÖRSTA 100-TALET PATIENTER MED LÄKARE OCH SKÖTERS KOR. 2. LIGGHALLEN. 3. MATSALEN.

af att ett lager gått varmt i en mullstol i tredje våningen af det stora spinneriet. Den väldiga fabriksbyggnaden kunde, trots brand-kårens ihärdiga släckningsarbete, ej räddas, utan ödelades i grund med de dyrbara maski- nerna.

Den genom olyckan uppkomna skadan anslås till halfannan mil- lion kronor. Vi med- dela i dagsnumret ett par bilder från ödeläg- gelsen.

DEN FINSKA SKAL- DINNAN Wilhelmi- na Nordström, vida känd i sitt fädernesland, af- led nyligen i Borgå.

Dem af våra läsare, som intressera sig för hennes nu avslutade lifs- gärning, hänvisa (vi till Idun nr 42 för år 1900, hvarest hennes af] porträtt beledsagade biografi återfinnes.

STOMATOLTANDBORSTEN. Stomatolens upp- finnare, tandläkaren Albin Lenhardtson, har efter flera års experimenterande lyckats konstruera en tandborste, som, efter allt att döma, förefaller särdeles praktisk och rationell.

Egendomligt förefaller det, att ingen tandläkare förut kommit på den idén att med den konvexa båglinje, som tänderna bilda, konstruera en efter denna båglinje fullt afpassad

UR DAGSKRÖNIKAN.

DE SVENSKA LUNGSOTSSANATORIERNÄ, som tillkommo genom den åt konungen insamlade jubileumsfonden, äro gifvetvis föremål för allmän- hetens lifliga intresse, allra helst som stora mäng- der af vår befolkning synas, på grund af ogynn- samma klimatiska förhållanden, vara särskildt pre- disponerade för tärande bröstsjukdomar.

Vårt lands nordligaste lungsotssanatorium är Österåsen, som har ett det härligaste läge på en bergplatå nära Sollefteå.

Våra här meddelade bilder därifrån äro tagna

en solstrålade vinterdag och visa dels sanatoriets yttre med en grupp af det första 100-talet patien- ter jämte läkare och sköterskor, samlade på sana- toriets gård, vidare den det fria apterade ligg- hallen samt matsalen under en måltidstimme.

»**ELDEN ÄR LÖS!**» var det hemska rop, som i den ljusnande vintermorgonen för några dagar sedan genljöd genom våningarne i det stora spin- nerietablissemanget Rosenlunds fabriker i Göteborg.

Arbetet för dagen hade nyss börjat, då elden bröt ut till följd

gärning, hänvisa (vi till Idun nr 42 för år 1900, hvarest hennes af] porträtt beledsagade biografi återfinnes.

STOMATOLTANDBORSTEN. Stomatolens upp- finnare, tandläkaren Albin Lenhardtson, har efter flera års experimenterande lyckats konstruera en tandborste, som, efter allt att döma, förefaller särdeles praktisk och rationell.

Egendomligt förefaller det, att ingen tandläkare förut kommit på den idén att med den konvexa båglinje, som tänderna bilda, konstruera en efter denna båglinje fullt afpassad

FRÅN DEN STORA BRANDEN I ROSENLUNDS FABRIKER I GÖTEBORG. OLGA RINMAN FOTO.

tandborste. Det säger ju sig själf att en mer eller mindre rak tandborste ej kan beröra mer än några få punkter i taget på den konvexa båglinje, som tänderna bilda. Ett annat fel hos de hittillsvarande tandborstarne är, att de längre borsten stå på likformiga afstånd, men som tänderna hafva väsentligt olika bredd, så blir följderna att de längre borstknipporna här och hvar träffa på en tandyta, hvarigenom hela borstens förmåga att tränga in mellan och rengöra tändernas beröringsytter förhindras.

Tandläkaren Lenhardtson har med stöd af matematiska beräkningar på ett särdeles lyckligt sätt löst detta kinkiga problem. Han har nämligen tagit medelproportionalen af öfver- och underkäkens båglinjer och därigenom fått den rätta böjningen på skaffet. Vidare har han tagit medelproportionalen af de olika tändernas bredd såväl i öfver- som underkåk och därefter bestämt afståndet mellan de längre borstknipporna. Slutresultatet har blifvit en tandborste, som på kort tid på ett effektivt sätt rengör tänderna.

MATLAGNINGSKURSER FÖR ARBETERSKOR.

I HÖGRE Lärarinneseminiariets hushållsskola, Grefsturegatan 24 B, började för någon tid sedan ett företag, som förtjänar allt erkännande. Tvänne aftnar i veckan har man där anordnat undervisning i matlagning för ett antal fabriksarbeterskor, hvilka med glädje begagna sig af detta tillfälle att få lära sig tillaga billiga och välsmakande rätter. Det är f. d. elever vid Seminariets hushållsskola, d. v. s. utexaminerade lärarinnor i huslig ekonomi, som erbjudit sig att utan ersättning leda undervisningen. Lokalen disponeras fritt, och genom ett litet anslag från Patriotiska Sällskapet, hvarigenom kostnaderna för ved, lyse m. m. betäckas, ha kurserna kunnat ordnas så billigt, att arbeterskorna endast behöfva betala en liten afgift för ingredienserna till de rätter de tillaga och sedan förtära. Äfven bakning läses. Att det skall vara af ovärderlig nytta för dessa sömmerskor, porslinsmålerskor, bokbinderskor m. fl., hvilka blott sällan ha tillfälle att öfva sig i och oftast äro mycket okunniga om hushållsbestyr, att erhålla metodisk undervisning i enkel matlagning är lätt att inse. De arbeterskor, som deltaga i den nu pågående kursen, uttrycka också sin tacksamhet och glädje öfver hvad de få lära, och trots tröttheten efter dagens arbete och den för mängden af dem ganska långa vägen, gå de till matlagningslektionerna som till ett efterlängtadt nöje. Hvarje kurs skall omfatta 25 lektioner och den afgift, som af arbeterskorna erlägges för maten under kursen, är 5 kr. person.

GRETEL BIRKES HJÄLTEDRÖM. FÖR IDUN AF HJÖRDIS.

D ET VAR ett klingande före, och färden gick som en glad polska under bjällerklangen. Nu gjorde backen en skarp krök, och just där kom en skidlöpare och sköt som en pil utför den branta skogsslutningen, tvärs öfver vägen gick det, utför de snöhöljda fälten, ner på viken. Som en vind susade han framför hästens nos, inom ett ögonblick låg släden i diket, och det skrämda djuret stod där darrande i alla leder. Ur drifvan kraftrade sig småningom fram två manliga gestalter, tydligen så afkylda af sin oförmodade kullerbytta, att till och med vredens tycktes slocknad. »En så'n lymmel,» muttrade skjutsbonden och pulsade genom drifvan fram till hästen för att få ordning på seltyg och släden på medar igen. »Fasingen,» fortsatte han med ett lugn, som endast är skjutsbönder gifvet, »tror jag inte, att hästen brutit af skakeln, och inte en spik har jag i fickan.» Han ref sitt bekymrade hufvud och vände sig till en ung man, som under tiden varit sysselsatt med att befria sig från den mest känbara delen af det våta omslaget. Denne tog lugnt upp sin klocka och sade: »Om en timme går taget. Hinner du fram till stationen i tid, om du först springer och skaffar don att laga med?»

»Var det likt sig det! Närmsta gård ligger långt bort, den, och vi hade ingen öfvertid från början.»

Den unge mannen var en smula filosof och försökte i allmänhet att finna sig i ödets nycker, men då han tänkte på, att han måste vara i Stockholm nästa morgon och i det samma fick syn på sitt olycksöde, som med långa skutt kom

stakande upp från viken, kokade förargelsen i honom, och han läste öfver ett lämpligt tal att hälsa pojkbysningen med. Ty det var tydligen ett sånt där litet odjur, som vändt upp och ner på hans planer. Men då pojken väl stod där, glömde han strafftalet, och vredens försvann för en bedjande blick ur ett par gråa ögon med varm glans, hvilka nästan var det enda, som syntes för en röd lustig mössa, som dolde hela hufvudet. Men skjutsbonden, som ej fick någon blick, hade ingen orsak att tåga, och som han hunnit öfverväga de slantar och den tidspellan, affären skulle kosta honom, kände han sig ganska hägad att utösa litet af den ilska, som långsamt men säkert arbetade sig upp i honom, öfver den lifslevande orsaken till olyckan. Men han hann ej slunga ut mer än ett »pojklummel,» förrän han tystades af ett klingande skratt från pojklummeln. »Så där ja, svär inte öfver mig nu, utan laga skadan i stället. Här har du snören,» och ur fickan på sin gröna jacka drog han upp ett nystan, »och här spik,» och ner dök andra handen i nästa ficka, »hammare har jag inte, men alltid har du väl något i lådan, som duger till det. Skynda dig nu, ifall herrn har brädt.»

Skjutsbonden var fullkomligt besegrad, men som han fann det under sin värdighet att visa det eller låta en så'n där pojkvasker behålla sista ordet, snäste han: »Ja, det är så dags att skynda nu, när herrn i alla fall inte hinner med taget.» Gossen vände sig om till den unge mannen, som med återhållet skratt sett på upprädet.

»Är det sant?» frågade han, och rösten fick en lustigt bekymrad klang.

»Ja, det är sant,» svarade denne och antog i detsamma ett lämpligt bestraffande ansiktsuttryck, ehuru han med sitt bättre vetande kände sig särdeles försonligt stämd, »och det är så mycket värre, som detta är sista taget till Stockholm, och jag måste vara där i morgon bittida, om jag också skall resa med häst hela natten.» Han iakttog med nöje den förvirring, som detta i strängt ton sagda meddelande åstadkom. Den lille gynnaren tycktes aldeles förstummad och stod ett ögonblick med nedslagna ögon, tydligen förkrossad af sin skuldbörda, under det bonden spikade och mumlade. Men så slog han hastigt upp dem och såg på sin domare med en blick, som började göra denne fundersam och frågade ifrigt: »Äker ni skidor?»

»Min lilla vän, jag är en stor sportsman,» svarade denne med gycklande värdighet, men både det ena och det andra var bortkastad möda, ty pojken ropade endast ett ljudligt »bra,» snörde raskt af skidorna och drog af de långa, stickade damaskerna. »Gör nu som jag säger,» kommande han, »betala bonden och lämna er resrock med bagaget, drag se'n på er de här damaskerna och snör på skidorna, åk i mina spår ner på viken och upp på andra strand, alltjämt åt venster, så är ni framme om en halftimme. Var snäll och skynda er nu, eljes skall jag ständigt reta mig öfver att ha ställt till det där spektaklet.» — »Haf tack, min unge vän, en kyss på pannan, ni har förstått mig, ni och ingen annan,» deklamerade den unge mannen, gripen af gossens ifver och nästan tacksam för ett litet äfventyr, som tycktes sluta så bra. »Här, bonde, har du en adress, dit skall du skicka sakerna, när du en gång i framtiden kommer till målet, här är skjutspengar och litet öfver till reparation. Nu på med skidorna!» Han satte sig i släden, drog på damaskerna och snörde fast skidorna. Det var tur, att han ej såg den lustiga min, hvarmed gossen åsåg hans förberedelser och besvarade hans frågor.

»Hur gammal är du?» — »Aderton år.» — »Du är liten men naggande god då, och ruter är det i dig.»

Nu stod han med stafven i hand, och med den andra tog han raskt upp en silfverslant. »Adjö med dig, min gosse, räck mig din hand! Köp dig cigarrer för det här, och tack skall du ha.» Gossen störrade på slanten i sin hand, men innan han fattat meningen, såg han skidorna glida utför med sin nya börda, och mannen, som de buro, såg aldrig den brännande rodnad, som glödde på de fina kinderna under pojkhufvan, ej heller den vredgade åtbörd gossen gjorde. Men så hejdade han sig, ett leende glimtade i ögonen, och slanten försvann i fickan. I detsamma ljud ett hallå och med skallande röst och händerna som talrör ropade någon ner ifrån viken: »Din adress?» — »Fröken Gretel Birke,» kom svaret med silfverklang och bars med all önskelig tydlighet till frågaren. Så vände han skidorna och åkte vidare. »Fröken Gretel Birke,» skref han på en adresslapp och knöt om skidor och damasker nere på stationen och räknade i detsamma ut, att pojken hörde till gården, där denna fröken härskade, och hoppades att hans lilla ofog ej skulle bli känt, ifall hans gamla fröken var en alltför sträng gammal

Förnämsta tvättmedel

äro och förblifva dock vid finare tvätt

HYLINS Ekonomi-Tvål

och vid gröfre tvätt (byk)

HYLINS Prima Tvätt-Tvål

drake. Så kastade han sig på soffan i kupén och sof godt efter sin lilla motion, och sedan han berättat sitt lilla äfventyr för ett par tre vänner, glömde han det.

Uppe i backen stod bonden och tummade för lägen på mössan.

»Det är väl aldrig...?» — »Jo du, det är det. Men jag skall glömma, att du kallat mig lymmel, om du vill låta mig åka med till avvägen vid smedjan och sen inte tala om det här äfventyret för allt för många.» — »Åh nej. Fröken kan allt vara lugn för den saken, ty hvem som helst kan då begripa, att jag måtte ha slumrat af, för att hästen skulle kunna vrenskas så där.» Gretel Birke skrattade godt åt detta medgifvande, klef i släden och gjorde några hokus pokus med den underliga hufvudbonaden, så att den fick skapnad af en vanlig mössa, som lät en del små lustiga ljusbruna lockar tumla om i solskenet.

»Oj, oj,» jämrade sig bonden, »tänk om herrn såge fröken, han, som sa' både du och gaf...»

»Han sa' i alla fall inte »lymmel» han,» inföll Gretel, och bonden teg. »Medan du kör, kan du låta mig se på kortet du fick, Jan,» fortfor hon inställsamt, och med stor möda letade Jan fram den väl undanstoppade läderboken, där han gömt det viktiga papperet. Gretel tog det ifrigt. Håkan Wallén, filosofie licentiat, journalist, stod det där. Det var ju ganska mycket och ändå så litet. Jaså — han hette så, denne herre med de blå eller grönaktiga ögonen, hon kunde sannerligen icke afgöra, hvilken färg det var, som sett så skärmaktigt på den olyckliga pojken. Han var en lärd herre, den där smärte unge mannen, som hade så tjoekt ljust hår och små fina mustascher. Hon trodde alltid, att en lärd herre var skallig och hade helskägg. Jaså, han var en tidningsmurfväl, som morfar alltid sade, den där unge mannen, hvars make hon aldrig skadat, det afgjorde hon nu i sitt sinne, utan att betänka, att hos morfar umgingos inga herrar under 40-talet, och att för resten det inga sådana funnos på trakten; de tycktes fly den som pesten. Hon lämnade tillbaka kortet och försjönk i tankar, medan släden gled varligt framåt. Tänk, hvad det var väl, att hon inte röjde sig, då hade han naturligtvis satt henne i tidningen. Morfar påstod åtminstone, att de där människorna ej hade försyn för någon. Men om hon ej fått det dumma infallet att kläda sig i gossdräkt, — för sista gången, hade hon tänkt, och nog skulle det bli den sista, minsann, — då hade han hälsat på henne artig och sagt sitt namn och språkat en stund med henne. Men då hade åter igen han säkert ej tagit hennes skidor, utan den stackars gossen hade fått åka hela natten. Nu snurrade tankarna rundt med eviga om och men, tills släden stannade utanför smedjan, och Gretel hoppade ur. »Tack, skall du ha, Jan, och glöm ej vår öfverenskommelse; och tag mina skidor med på återskjutsen och lämna in dem här i smedjan, så skall jag hämta dem här.» Jan lofvade, och så gick hon raskt in i smedjan. »God middag, Erik, vill du vara snäll och borra ett litet hål genom den här slanten.» Hon tog upp en blank femtioöring ur fickan och räckte åt den förvänade gubben. Detta var ett användande af de surt förvärfvade slantarna, som ej ingick i hans erfarenhet, och han uttryckte också sin tvekan, huruvida penningen skulle vara gångbar efter en sådan misshandel. Men Gretel lugnade honom, och så fick hon, som hon ville. »Tack, Erik!» Och så gick hon den lilla vägen genom granskogen, för att komma obemärkt in på bakgården, ty eljes skulle morfar se henne från sitt fönster, och då skulle det bli ett fastligt förhör, hvart skidorna tagit vägen.

(Forts.)

TEATER OCH MUSIK.

DRAMATISKA TEATERN har i Alexandre Bissons lustspel »Historiska slottet» funnit ett program af den art, som plägar visa sig slitstarkt i den stora publikens sympatier. »Duvalls skilmässas» gouterade författare — denna gång i kompaniskap med en obekant hr de Turique — har nämligen på ett roligt uppslag vetat att komponera en komedi, som väl ofta nog glider ut i farsens olinierade bissareri, men som är fylld af godt humor, muntrande scener och pikant tillspetsade situationer. Till framgången bidrog det goda utförande, som några af teaterns bästa krafter presterade. Herr Personne gjorde den manliga hufvudrollen med dess svåra, men tacksamma dubbelspel med öfverlägsen brio, hr Gustaf Bergström formade en torr-rolig typ af slottsägaren, f. d. knappfabrikören, fröken Åhlander hade en praktroll som gammal fjolla, fröken Amanda Jansson strålade som intagande ung fru o. s. v. Bifallet å premiären var det allra lifligaste, och, som sagdt, det torde nog stå sig en tid framåt.

IBSSEN-TEATERN har med sitt framförande af skådespelen »Gengångare», »Rosmersholm» och »Hedda Gabler» visat oss, hur tyskarne i allmänhet uppfatta och återgifva den norska dramaturgen.

Det förstnämnda stycket fick afgjordt den bästa tolkningen, och näppeligen har en nordisk skådespelare i Osvalds vanskliga roll presterat en skarp realism och på samma gång träffsäkrare betonat den sensuella frätskadan hos kammarherre Alvingss son än hvad hr Lindemann gjorde.

Följde så »Rosmersholm» med sin skräckstämning och »de hvita hästarnes» gåtfulla vision som bakgrund till adelsmänniskan Johannes Rosmers kamp för personlighetens frigörelse.

Här kommo de tyska artisterna betänkligt till korta. Hr Jessner (Rosmer) var den ende, hvilken någorlunda acceptabelt förmådde hålla takten med Ibsens sällsamma vinghäst. Apparitionen saknade visserligen nödig nobless — då och då gick pastor Manders igen — men där fanns kärlek till och förståelse af uppgiften, och replikernas underström af värme och upphöjd känsla förnams hela tiden i diktionen, som för öfrigt, rent språkligt taget, var förträfflig.

De öfriga visade sig som rutinerade skådespelare, hvilka sade sina roller nog så korrekt — aber von Geist kein Spur!

Bättre utföll »Hedda Gabler», i hvilken fröken Rehoff med intelligens och fantasifull detaljering spelade hufvudrollen. Hrr Birnbaum, Jessner och Lindemann som respektive Jörgen Tesman, assesor Brack och Eilert Lövborg gjorde äfven karaktäristiska och tillfredsställande typer, hvaremot frkn Rolfs återgifvande af fru Elvsted gick alldeles utom ramen och visade en påfallande missuppfattning af karaktären.

För vår publik, som sett fru Seelig-Lundbergs geniala spel i denna roll, blef skillnaden nästan förbluffande.

Det har emellertid varit intressant nog att göra bekantskap med de tyska artisternas Ibsentolkningar, äfven om man väntat att få mottaga starkare intryck af prestationerna än hvad som blef fallet.

SÖDRA TEATERN. En amerikanare vid namn Broadhurst har skrivit en fars vid namn »Smekmånaden», och för att innehållet fullt skall berättiga titeln, har han gjort de två första akterna roliga och den tredje och sista åtskilliga nyanser svagare, alldeles som de olika faserna i det verkliga livets äktenskaps smekmånad. Den, som inte har ledgångsreumatism i käkarne, får till och med anledning att gäspa i tredje akten — och det gör illusionen fullständig.

Farsen är byggd på det mindre främmande motivet: en äkta man, som är lidrigt bedröad af sin svärmor och därför önskar henne dit pepparn växer, i tanke att »det starka är det sköna värdt». Vidare är en kokerska med det om snöskred erinrande namnet Lavinia frukten af författarens snillelekar, och detta kulinariska femininum har naturligtvis så mycket skinn på näsan och ett sådant herravälde öfver språket, att hon gör sitt herrskap moget för en bättre värld, långt innan de gjort upp räkningen med den här.

I pjäsen medverka för öfrigt en general, en greve, en major och en herre vid namn Bob, och tack vare deras lifliga lynnen och »det evigt kvinnliga» förmåga att smida konflikter, räcker farsen precis så länge in på kvällstimmarne, att herrarne Steinwalls ganymeder lagom hinna ordna smörgåsborden i operakällaren åt de från söder nedströmmande habituéerna.

Vi kunna alltså komma öfverens om, att smek-

månaden är ganska rolig, hrr Lundberg och Nyblom roligare och Lavinia roligast, n. b. så länge hon håller sig kvar på scenen. Omplanterad i vår svenska verklighetsvärld blefve hon fasaväckande. Då farväl med familjelifvets idyll!

LEIPZIGS FILHARMONISKA ORKESTFR har under denna vecka under anförande af Hans Winderstein gifvit trenne konserter för utsäldt hus i Musikaliska akademien stora sal. Programmet upptog å första konserten, vid hvilken fru Vilma Norman-Neruda (lady Hallé) biträde, uteslutande kompositioner af Beethoven, å andra konserten kompositioner af Wagner, Rich. Strauss och Berlioz samt å tredje konserten idel nordiska kompositioner af Grieg, Sibelius, Sinding, Svendsen m. fl., men besynnerligt nog ingen svensk. Till ett närmare omnämnande af dessa konserter återkomma vi i nästa nummer.

HANS WINDERSTEIN.

Vi meddela här porträttet af ledaren hr Winderstein. Af lady Hallé hafva vi förut meddelat ett större porträtt jämte biografiska data. Rörande hr Winderstein vilja vi här nämna, att han är född år 1856 i Lüneburg och erhållit sin musikaliska utbildning vid konservatoriet i Leipzig. Som orkesterdirigent har han verkat i Nürnberg, München och Warschau samt står nu sedan åtskilliga år i Leipzig i spetsen för sin egen efter honom själf benämnda orkester, med hvilken han litet emellan företager tournéer.

TYPOGRAFISKA FÖRENINGENS SÅNGKÖR gaf i söndags en talrikt besökt konsert i Musikaliska akademien stora sal samt skördade för sina prestationer under dir. O. Sandbergs ledning det lifligaste bifall. Utmärkt biträde lämnades af fröken Asplund och hr Lundqvist, hvilka gjorde sig väl förtjänta af de applåder, som kommo dem till del.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

FACKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI I UPSALA.

(Föreståndarinnan: fröken Ida Norrby.)

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 16—22 MARS 1902.

Söndag: Windsorsoppa; gädda å la böös; stekt späckad oxhare med potatis och salader; vingelé med bakelser.

Måndag: Kalfstek med potatis; engelsk pudding.

Tisdag: Kokt fläskrygg med potatis; semlor med mjölk.

Onsdag: Makaroni i form; soppa på blandad frukt.

Torsdag: Ärtor och fläsk; snöbollar med saft.

Fredag: Salt laxrygg med korintssås; sammetsvälling.

Lördag (Mar. beb.-d.): Afredd buljong; persiljespäckad färstek med potatis; gräddväfflor med sylt.

RECEPT:

Windsor-soppa (f. 6 pers.) 3 kallfälggar, 1 lit. vatten, 1 tsk. salt, 50

HENRIK GAHNS MANULIN,
ny glycerinpasta för hudens skydd och vård i tuber å 50 öre st.

Säljes hos Louise Blomberg, Vesterlånggatan 39; C. F. Dufva, Drottninggatan 41; Elin Edlund, Drottninggatan 63; Fanny Gelin, Malm-torgsgatan 5; Selma Hägglund, Hamngatan 38; Ant. V. Nording, Biblioteksgatan 11, m. fl. parfym- & tvålbodrar.

gr. smör, 75 gr. hv.-mjöl, 1 o. 1 half lit. oxbuljong, 1 liten limpa, persilja, 1 del. madeira (socker) salt, cayennepeppar.

Beredning: Laggarna skällas, ansas och förvällas i 2 tim., hvarefter de upptagas och befrias från köttet, hvilket skäres i bitar. Spadet silas och skummas. Smöret och mjölet sammanfräses och tillsättes med 1 half lit. af spadet samt buljongen, den rensade och sköljda persiljan, vinet och kryddorna. Soppan får därefter koka 1 half tim. vid sakta eld, hvarefter persiljeknippan upptages. Det skurna köttet serveras i soppan, som bör hafva tydlig vinsmak.

Gädda å la böös (f. 6 pers.) 1 o. 1 half kgr. gädda, 1 msk. salt, 1 tsk. ättika, 2 msk. smör, fiskspad. Kräftsås: 1 o. 1 half msk. kräftsämör, 1 o. 1 half msk. mjöl, 2 del. grädde, fiskspad, 1 o. 1 half hg. kräftstjärtar, hv.-peppar, (socker).

Champignonsås: 1 msk. smör, 2 msk. mjöl, 2 del. grädde, fiskspad, 1 o. 1 half burk champignoner (å 65 öre), 2—3 äggulor, peppar, salt, citronsaft. Till garnering: 1 half hg. kräftstjärtar, 1 half burk champignoner.

Beredning: Fisken fjällas, rensas och sköljes väl; skinet afdrages och fisken skäres upp i ryggen, ryggen borttages jämte alla småben. Filéerna ingnidas därefter med salt och ättika. En långpanna smörjes med smör, fisken lägges och insättes i ugn att steka, hvarunder den spådes med fiskbuljong (kokt på hufvud, skinn och ben). Den upplägges därefter på varmt fat och öfvergjutes med den gula champignonsåsen på halfva fatet och på den andra hälften med den skära kräftsåsen. Anrättningen garneras med cham-

pignoner och kräftstjärtar. Såserna beredas enligt allmänna regler.

Vingelé (f. 6 pers.) 2 hg. toppsocker, skalet af 2 citroner, 6 del. vatten, 50 gr. gelatin, 4 del. franskt eller renskt vin, 4 del. madeira, 2 äggvittor.

Beredning: Citronerna rifvas mot sockret som jämte vattnet, citronsaften och det renska vinet påsättes och när det blir varmt nedröres det sköljda och i litet ljust vatten upplösta gelatinet samt de till lät skum upplagna hvitorna. Blandningen får under vispning ett kort uppkok och madeiran tillsättes. Geléet silas genom en i hett vatten urvriden servett. Det klara geléet hålles sedan i vattensköljd form och utställes att stelna. Vingeléet uppställes och garneras med litet sönderhackad gelé.

Engelsk pudding (f. 6 pers.) 150 gr. äggmakaroni, 1 tsk. smör, 1 msk. mjöl, 1 half lit. mjölk, 3 äggulor, socker efter smak, rifna skalet af 1 citron, konserverad frukt, äpplen, päron och plummon.

Beredning: Makaronerna brytas i jämna bitar och kokas mjuka i vatten och uppläggas på sikt att afrinna. Smör och mjöl fräses i en kastrull och den

uppkokta mjölken tillsättes så småningom och smeten får ett godt uppkok. Kastrullen lyftes från elden och äggulorna nedröres en i sänder, citronskalet och socker efter smak tillsättes. De väl afrinna makaronerna blandas sist till smeten, hvarefter den får sjuda öfver elden och upphålles att kallna. Frukten uppläggdes högt på en skål och de afsvalnade makaronerna däromkring.

Makaroni i form (f. 6 pers.) 1 fjärdedels kgr. palermo-makaroni, 4 msk. smör, 1 half medelstor portugisisk lök, buljong eller steksås, köttrester: stek och skinka, 3—4 msk. rifven parmesanost, 2 msk. skorpbröd.

Beredning: Makaronerna kokas möra i saltadt vatten, och uppläggas på sikt att afrinna. Den finhackade löken fräses i hälften af smöret, buljong eller öfverblifven steksås påspådes och det finhackade köttet, den rifna osten och makaronerna tillsättes. Massan får därefter ett uppkok och fylles i smord pajform. Det öfverströs med skorpbröd och härpå lägges det öfriga smöret i små flockar, och formen insättes i medelmåttig ugnsvärme att få vacker brun färg omkring 3 fjärdedels tim.

Snöbollar (f. 6 pers.) 80 gr. smör, 1 half lit. mjölk, 1 fjärdedels kgr. mjöl, 8 ägg.

Beredning: Smör och mjöl kokas upp tillsammans, mjölet iröres försiktigt, och smeten får koka, tills den släpper pannan, som sedan lyftes af elden. Äggulorna tillsättes genast en i sänder, och när smeten är kall, nedröres försiktigt de till hårdt skum slagna hvitorna. Med teskedar formas små bollar af smeten, som kokas i het flottyr. När bollarna fått vacker ljusbrun färg, uppläggas de på gräppapper och beströs med fint socker. Serveras varma eller kalla med saft eller sylt.

LÄKARERÅD

FNHVAR af Iduns läsarinna äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare».

18-ÅRIG KULLA. Ingen risk. Operationen (ögonläkare i Stockholm) svar blott för operatören.

OMSORGSFULL MODER. 1) En des-sertsked 3 gånger dagligen. 2) Lika mycket. 3) Likgiltigt. 4) C:a 6 veckor.

KAR OLINA. Det bör ni fråga någon läkare om, som har tillfälle att se er hals.

BEKYMRADE PATIENT. Några »specialister» på detta område finnas ej. I alla händelser bör ni ej försumma att i sommar undergå massage- och badkur vid lämplig kurort.

LOUISE. Ni bör icke försumma att rådfråga läkare, som specielt behandlar underlifvsjukdomar.

BEKYMRADE MODER. Ni kan nog ej göra mera än ni gör i detta afseende. För öfrigt är ju resultatet mycket godt.

EN OROLIG MODER. 1) Kommer sannolikt att fortfara trots behandling, men är icke särskildt farligt. Hon bör dock noga akta sig för förkylningar och ansträngningar. 2) Något jämmedel (t. ex. Blands järnpiller) två månader åt gången ett par gånger om året. 3) Ni bör fortsätta med ytterligare minst sex flaskor. 4) Se svar till ID 2) i n:r 5.

EN TRÖTT MAMMA. Se svar till

FREJA-MAGASINET
C. E. LAGERSTRÖM
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM.

FÖRSÄLJNINGSLOKALER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.
18 GOTGATAN 18.
29 DROTNINGGATAN 29.
KONTOR OCH LAGER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.

Göteborgs Kex

förnämsta

Svenska fabrikatet.

VID BEHOF AF KLICHÉ-ER så kom ihåg John Fröberg, Finspong.

S: N kan lämpligen i dylika fall taga ett gram svafvelsyrdt chinin. LYCKLIG. Behandlas naturligtvis olika i olika fall. ÖSTGÖTSKA. Hvilket slags skatarr? A—A. Massage och bad (tallbarrbad, gyttebad o. s. v.) CALLA. Infusum, amarum alkalium, en matsked kort före måltiderna. Viktigast af allt är dock naturligtvis, att han på ett eller annat sätt (event. hypnotism) blir kvitt denna ovana. E. W. Helt visst finnes ingen annan behandling, än möjligen hypnotisk som understundom botat liknande obehag.

tjänstgöra å lasarett, innan lön erhålles? Hur stor blir lönen strax efter genomgången kurs eller elevtid? Erhålles löneförhöjning och pension? Erhålles sjuksköterska semester någon tid under året, och skall hon i så fall löna vikarie? Är hvarje sköterska tvungen att närvara vid operation, eller finnes särskild sådan?

Uppoffrande. N: r 120. Hvilket medel borttager säkrast fräknar?

Fräknig. N: r 121. Jag skulle gärna vilja hafva plats som föreståndarinna på ett barnhem: Kan någon upplysa mig om, hvar man får utbildta sig till en dylik plats, huru lång tid åtgår, hvad kursen kostar, och om man har utsikt att snart få plats?

Logo 'No 4711' and 'Familje-Tvål' advertisement. Text: 'billig — varaktig. Försäljes i 1/2-kilo-paket å kr. 1: 25, innehållande 5 stora eller 8 mindre tvålar i olika färger och lukter.'

Lycklig maka i n: r 7. Den där »slängen» är nog ej så liten!

MÅNGÅRIG PRENUMERANT AF IDUN. Se svar till Lycklig maka i n: r 7 och till Vera på Liden i samma nummer. — S. k. halfbad plåga vara lämpliga, men kunna näppeligen erhållas i hemmet.

TACKSAM 20-ÅRING. Då ni tyckes vara Stockholmsbo, har Ni ju lätt att bli behandlad af läkare, som speciellt sysselsätter sig med dylika åkommor. Ett personligt besök hos läkare är för öfrigt önskvärdt af den anledningen, att ni behöfver undersökas, ty det onda beror nog på någon inre orsak.

MAJA. Se svar till uppriktigt bekymrad i n: r 5.

I. O. R. 1) Se svar till Vera på Liden i n: r 7. 2) Ren humbug.

EVA. Se svar till 30-årig fru i n: r 10.

EN LEDSEN 24-ÅRING. 1) Om ni är fullkomligt frisk, kan intet göras för detta obehag, som eljes i regeln har någon inre orsak. 2) Se svar till Tacksam i n: r 7.

LINNEA. Dessa piller äro mycket bra och kunna erhållas på alla apotek under namn af Blaud's järnpiller. Böra tagas åtminstone fyra stycken tre gånger dagligen under ett par månaders tid. — Svårt att veta, hvilka »droppar» ni menar, men det har ju ej heller så mycket att betyda.

21-ÅRIG TÖS. Bör naturligtvis personligen vända sig till läkare, ty utan undersökning kunna ju ej dylika frågor besvaras.

FRÅGOR

ENHVAR af Iduns läsarinna öger att å denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekreten. Äro frågorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N: r 112. Huru skall en murgrönsväxt med blad i hvitt, gult och grönt som slingrar sig på en hög träställning, sättas om? Växten är mycket vacker, så att jag vore mycket tacksam, om jag kunde få utförligt reda på, hur jag bör förfara med den. Jag har af någon hört, att sådan växt bör planteras i sandjord, men huru blanda sådan?

N: r 113. Skulle någon vilja säga en dam, som i vår på kortare tid ämnar sig till franska Schweiz, om det i Lausanne finns något (Christliches hospital) och om priset där är dag? I Vevey och Montreux vet jag, att det finnes dylika. Är det någon, som tagit in på dem och vet, om de äro bra? Hvilken af dessa platser, Vevey eller Montreux är trefligast för en tids vistelse? Huru förfara med resefakterna, då jag ämnar taga rundresebiljett, och intet då får poletteras. Kunna sakerna sändas som fraktgodis? Huru i så fall förfara med tullen?

Oerfaren, 12-årig prenumerant. N: r 114. Kan någon säga, hur man skall laga till klistor, som ej surnar?

Af mjölvatten och litet lim blir utmärkt klistor, men det har olikheten med sig att surna ganska snart och sprider därefter en obehaglig lukt omkring sig.

Klijsterburk. N: r 115. Vill någon upplysa mig om, hvart man skall vända sig för att köpa en billig elektrisk apparat, sådan man använder vid massagebehandling? Ej Liedbeck's vibrator, för den är för dyr för mig.

Sörmländska. N: r 116. Kan någon gifva mig upplysning om ett bra medel mot röda händer? Har försökt en blandning af glycerin, arnikatinktur och rosenvatten, men utan resultat.

Doris. N: r 117. Kan någon upplysa mig om, hvar i Stockholm man billigast kan få lära sig rita kartor i och för anställning hos landtmätare? Priset och tiden för en sådan kurs?

Astrid. N: r 118. Huru skall man borttaga bruna lefverfläckar å panna och tinningar?

Ketty. N: r 119. Hvad fördras för att blifva sjuksköterska? Anordnas vissa kurser, eller går man blott såsom elev, och kan man i så fall blifva antagen som sådan vid hvilket lasarett man önskar? Har elev fri bostad och kost vid lasarett, eller huru stor är afgiften? Försiggår utbildningen både teoretiskt och praktiskt? Huru lång tid skall elev

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinna uppmanas i öfver till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves all tid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinna, som under årets topp tillfylllestgörande besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmuntran att vid dess slut utdela tre pris, hvardera bestående af 25 kronor. Förden skall bör en hvar, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.

N: r 6. Jo, mycket riktigt, det bästa skaffet kallar jag alltid för n: r 1. Mester Emma.

N: r 8. »Maja-lill» kan med fullt förtroende vända sig till fröken Hedda Cronius, föreståndarinna för Nya hushållsskolan, v. Trädgårdsgatan 19, Stockholm. Elev antages för en termin eller pr måned, efter egen ansökan. Förutom i matlagning, undervisas i bakning, syltning och inläggning, finstrykning och alla inom hemmet förekommande göromål. Hel kurs omfattar 4 o. 1 half måned, och började en dylik kurs den 8: de sistlidne januari. Pris för hel kurs 225 kronor, för måned 60 kronor.

Olga. — En förträfflig husmodersskola i Stockholm är den, som förestås af fru

Caroline Liljekvist, lokal Drottninggatan 67, 1 tr. Kursen börjar 15 januari. Prospekt erhålles af föreståndarinnan o. genom Fredrika-Bremerförbundet, Stockholm.

Naemi. — Eva Hellmans hushållsskola (68 Drottninggatan) torde vara lämplig för er. Tiden lämpas efter elevenas önskan. Welleda.

N: r 9. Ett dylikt hem för blinda finnes måhända. Skrif och begär upplysning därom af skattemästaren vid Arbetshemmet för blinda i Stockholm, adr. Villagatan n: r 16. På så sätt kanske ni kan få er önskan uppfyllt.

Olga. N: r 11. Emelie Höggvist, en af de mest utmärkta dramatiska konstnärinnor, som funnits i Sverige, föddes i Stockholm den 29 april 1812. Antogs först till elev vid baletten 1822, gick därefter 1826 som skådespelerska i landsorten. Återvände två år därefter till Stockholm och uppträdde i Vrotzebues »Brodertvisten» på kungl. teatern, till hvars förnämsta prydnader hon sedan hörde. Besökte två gånger Paris, där hon med mycken välvilja omfattades af den ryktbara demoiselle Mars. Sista gången hon visade sig på scenen var den 7 december 1845 uti »Mannen i staden och på landet» samt »Polkan». Några dagar därefter angreps hon af en svår sjukdom, som tvingade henne att söka varmare luftstreck. På väg till Neapel hann hon ej längre än till Turin, där hon afled den 18 dec. 1846. Naemi.

N: r 12. Det bästa medlet är ansikts-

Begär mönster af våra garanterade solida siden-tyger i svart, hvitt eller färgadt.

Specialitet: Tryckt Siden-Foulard, genombrutna sidentyger (à jour). Rå- och Tvättsiden för kläder och blusar från 90 öre pr mtr.

Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franko till bostaden.

Schweizer & C:o, Luzern (Schweiz) — Siden-Export. —

Köp Schweizer-Siden!

Att beakta!

Vår lille gosse Sven, som under sina första två år erhöll »Mellins food» i ganska stora mängder, på föreskrifvet sätt blandad med mjölk, mädde förträffligt och frodades synbarligen däraf, hvarför vi äro fullkomligt öfvertygade om detta fabrikats utmärkta egenskaper. Göteborg i december 1901. Ernst W. Ehnbohm.

Prof af MELLINS FOOD sändes gratis och franko på begäran från Axel Lenstrand, Gefle. MELLINS FOOD finnes på apoteken samt hos alla väl fournerade spicerihandlare.

Äkta kinesiskt Te 1/8 och 1/4 kg. paket. Kr. 4,50 och 6,00 pr kg. Prova och döm. Hemsändes i huru små partier som helst. BRUNO GLAS, Stadsgården 14 A. Allm. telef. 17 54.

Sibbe Malmbergs Fotografateljier 6 Barnhusgatan 6 Artistiskt utförda porträttförestoringar m. m. Allm. tel. 164 27.

Den bekymmersamma toalettfrågan

IDUNS Modetidning

är lätt löst genom att för det nya året prenumerera på »Iduns Modetidning», som på sitt område intar hedersplatsen som den fullständigaste, innehållsrikaste och elegantaste modejournal Norden äger. På 6 olika språk har detta kontinental organ för allt hvad till den kvinnliga dräkten hör uppnått en upplaga på mer än 300,000 exemplar — något som bäst torde tala för dess värde och däraf betingade popularitet! Iduns Modetidning utgives i tvänne olika upplagor, båda med två stora 8-sidiga nummer i månaden, hvardera innehållande 70—80 utmärkta illustrationer samt åtföljda af en stor dubbelsidig mönsterbilaga af enastående rikhaltighet. Med den dyrare

upplagan (den s. k. planschupplagan) följa dessutom en gång i hvarje måned en praktig modeplansch i färgtryck med de modernaste härfrysyrer på baksidan samt som en synnerligen värdefull och allmänt omtyckt gratispresent: Iduns Handarbetstidning, hvilken, af framstående kvinnliga konstnärer på detta område, fylles med idel nykomponerade originalmönster för alla slags kvinnliga handarbeten, broderier, läderplastik, glödrättning m. m. Prenumerationspriset för helår å planschupplagan endast 5 kronor, å den billigare upplagan (utan planscher och handarbetstidning) 3 kronor, ett utomordentligt billigt pris i förhållande till den praktiska valuta, som bjüdes i detta

Nordens finaste och innehållsrikaste modeblad.

Stockholms Dagblad

Morgon- och Aftontidning. Observera Stockholms Dagblads rikhaltiga, lättlästa, illustrerade Söndagsnummer.

Läs och märk! Af alla ekmöbler fås de bästa från Ekmöbelfabriken i Nyköping. Begär prisurant.

Våra konstskatter i Nationalmuseum

förklarade för barn af CARL G. LAURIN. En serie uppsatser under ofvanstående rubrik börjar den 12 mars införas i

Folkskolans Barntidning Prenumeration kan ännu ske å hvarje postanstalt. Årspris endast 1: 50.

Örebro

Kex

i flera olika sorter
rekommenderas värdsammast.

och »narig», kan den någon gång försiktigt ingnidat med Marin, (fås på apotek), hvarefter den torkas med en mjuk handduk.

Fru Brita.
— Mot s. k. pormaskar är bästa medlet en längre tids begagnande af Henrik Gahns borax-benzoe-tvål. Man tvättar sig därmed hvarje afton i förut uppkokt, ljumt vatten samt aftorkar ansiktet med en grof handduk.

Naemi.
N:r 13. Vill »Evas dotter» verkligen misshandla sina örön genom att insätta örhängen i dem? Detta mod å la hotte-tott är ju nu lyckligtvis gammalt, så inte blir ni »modern» genom att gå igenom en dylik tortyrprocedur.

K-a Re.
— »En Evas dotter» kan vända sig till hvilken fältskär som helst, i fall hon ändligen vill hänga grannlåten på sig.

Welleda.
— Skulle inte »en Evas dotter» vilja följa ett råd, som härmed gifves af »en Adams son» att afstå från begagnande af örhängen? Detta slags prydnad har ju under de senare åren allt mera kommit ur bruk inom alla samhällsklasser, åtminstone i vårt land, och nog icke till synnerlig förlust för någon, ty örhängen böra, tycker jag, räknas till de smycken, som damerna gärna kunde afvara. Vore jag i ert ställe, skulle jag därför söka få min julkapp utbytt mot någon trefligare och mindre onaturlig prydnad.

E. G. N.
N:r 14. För att få genomgå kurs hos Händerbetets vännar, bör man känna till enkel väfnad och hur en dylik väf sättes upp. Kursen varar 1 månad och kostar 15 kronor, men vill ni grundligt lära alit slags väfnad, fördras nog dubbel tid. Närmare får ni veta å Händerbetets vännars byrå, Brunkebergsgator 18. Enkel inackordering torde numera ej kunna erhållas under 65 kr. pr månad. Fru Thekla Tjäder's inackordering-sbyrå förmedlar inackorderingar.

Olga.
N:r 15. Svenska församlingens i Paris pastor är: Teol. Kand. Pastor S. Stadener, adress: 8 rue de Logelbach.

N:r 16. För att komma in vid post-

verket erfordras antingen studentexamen eller motsvarande kunskaper i ämnena modersmålet, tyska, geografi och matematik. Därefter måste man genomgå en postelekurs i Stockholm och har sedan utsikt att till börja med erhålla en lön af 75-100 kr. pr månad.

Assar.
— Vänd er till postkontrollören O. R. Skough, Pipersgatan 24, Sthlm, som nog gärna lämnar er önskade upplysningar. Han är nämligen en af föreståndarna för postelekurserna i Stockholm.

Olga.
N:r 17. Omskrifna bok heter på originalspråket: »En Bryllups eis». Förutom af Diana omnämnda äro ock följande böcker af J. Blicher-Clausen tidigare utgifna: Olaf Trygvason, Ebba Brahe, Christian II, Fra Markvejen, Exelsior. Pris cirka 3,50. Rekvirera mot efterkräf hos Bogförlaget Ernst Bojesen, Köpenhamn.

Jimmapaugen.
N:r 18. 1) Ingen afgift ifrågakommer. 2) Vanliga skolkunskaper, att kunna väl tala och läsa svenska språket, ett för scenen passande yttre och verkliga anlag. 3) Elever antagas på hösten. Ingen tid kan bestämmas för »kursens» kortare eller längre varaktighet, det beror alldeles på er själf. Vänd er direkt till in'tendenten, skådespelaren Nils Personne, då ni erhåller alla upplysningar. Men, kom i häg, att många misslyckas och att de flesta ej nå längre än till att bli medelmåttor, ingenting afundsvärdt. Har ni därför ej obestridliga anlag och därjämte brinnande häg, så slå ur hägen teatergriller-

Stomatol-Tvål

beredd af de finaste oljor, är till följd af sin stora Stomatolhalt utan gensägelse den bästa i haredeln förekommande tvålsort för hudens rationella vård. (B

na, sådant har nog anfäktat, om ej de flesta, så åtminstone många af de unga af bägge könen.

Olga.
— Vänd er direkt till premieraktören Albion Örtengren, föreståndare för Dram-teaterns elevskola. Sådanna upplysningar, som ni önskar, erhåller ni ju både lättast och säkrast ur första hand.

De.
N:r 19. Vänd er till den kända Lichtensteinska frimärksaffären i Stockholm, Drottninggatan 74, så lämnas anvisning på dylika firmor i utlandet. Adresser kunna äfven erhållas ur Svensk Filatelistisk tidskrift, utg. af F. W. Andréen, Sthlm, och »Die Poste», som utgifves i Leipzig.

Olga.
— Här har Landtis adresser på frimärksfirmor i utlandet, hvilka byta märken: Grekland: Demetre Tsolacos, 6 rue du Stade 6, Athen. Frankrike: L. Mins, 39 rue Ferdinand, Havre. Schweiz: H. Baumberger, Turmweg, 10, Bern. Ungarn: Arpäd Mittelman, Eperjes, Tyskland: H. Lindenau, Beamter, Culinsee, Westpreussen. Finland: Siegfried Cestensonh, Åbo, Finland. Japan: C. Klingemann, Settlement 25, Yokohama. Ryssland: E. N. Schroeter, W. O. 12 Linie 35, Petersburg. Ifall Landtis önskar flere adresser, skall jag gärna lämna sådana. Ni kan prunummerera på några af de vanligaste och bästa utländska frimärkstidningarna t. ex. »Internationales Briefmarken offertenblatt», »Les Petites Affiches».

Assar.
N:r 22. Ni skall köpa alldeles samma färger till varp som ni har till inslag. Följ samma knyting trampning och solfning som n:r 5 i första häftet af min väfbok. Af tvinnarn tar ni tio varpar till era mattor med tre grå trådar 20 gånger. Med tre gröna trådar 20 gånger. Med tre gula trådar 20 gånger. Då ni solfvar, tager ni grått grönt och gult, således 60 trådar till hvarje ruta. Då ni väfver, slår ni gult, grått och grönt på hvarje afdelning, lika bredt som ränderna i varpen. För tvistetramporna tar ni alltid ullgarnstråden två eller tredubbel. För den tvåskaftade trampen tråden enkel. Mönstret blir som kastkäppar, men nog måste ni ha det grå garnet mörkt, om ni skall få något utseende på era mat-

Fallande räntor
beröra ej
Lifräntetagare.
De hafva en fast inkomst för lifstiden.
LIFVÖRSÄKRINGSBOLAGET
MUTUAL LIFE
lämnar **högsta möjliga lifränta** på inbetaldt kapital, ända till 21 % och erbjuder **största möjliga soliditet** genom sina fonder på **1,316 millioner kronor.** Öfver 6 $\frac{3}{4}$ millioner utbetalas årligen till 6,285 lifräntetagare.
Tariffer tillhandahållas och upplysningar lämnas beredvilligast å bolagets kontor, Strömsborg, Stockholm.

tor. Ni tager 3 i solf i rör, i sked, som utgör 50 rör på 8 cm.
Moster Emma.

— Skaffa er »Moster Emmas väfbok», hvilken erhålles mot postförskott från utgifvaren, fru Emma Andersson i Bjärstad, adress Kuddby.

TIDSFÖRDRIF

CHARAD.

En män'ska omtyckt utaf alla
Man brukar jämt mitt första kalla.
Den som med skvaller brukar springa,
Och nyheter till alla bringa,
Mitt andra har som hypotek.
Mitt hela reds af björk och ek,
Af kärleksbref se'n skjumret svunnit
Och grumlad lycka män'skan vunnit.

MOSTER EMMA.

AKROSTIKON.

Bokstäfverna i hvar och ett för sig af nedanstående ord omkastas så, att lika många nya ord erhållas, och äro dessa rätt gissade, skola deras begynnelsebokstäfver bilda namnet på en stor skald och författar e

Profva Vasa-Bryggeriets Pilsnerdricka.

Öfriga maldrycker rekommenderas.

Allm. 3057.
Riks 1073.

Tandläkare Osc. Bohrn,
72 Drottninggatan 72.
Hvardagar 10-3; helgdagar 10-11.
Allm. tel. 4878.

Tandläkare
John V. Lindh-Hygrell,
17 Karlavägen 17. Allm. tel. 13057.
Hörnet af Sturegatan och Karlavägen.

Tandläkare G. W. Widfond,
Drottninggatan 74.
Artific. tänder från 2 kr. st., plombering m. m. Rikstel. 2754. E-unkeb. 2190

Inf. genom Stockholms Läkareförening.
Institut
för
Röntgen- och Tesla-behandling.
Föreståndare: D:r THOR STENBECK,
Strandvägen 17.
Pris pr seance 3 å 5 kronor.

Doktor J. Arvedsons Kurs
i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk gymn. (friskgymnastik) i hufvudsak lika med Gymnastiska Centralinstituttets kurs för kvinnliga elever.
Kursen är 2-årig med början 1 okt.
Upplysningar och prospekt genom doktor J. Arvedson, Stockholm.

Kronisk Snufva och Svalgkatarr
behandlas med inre smärtfri massage (med instrument) af
Professor G. Cederschiöld.
Träffas hvardagar 2-4. Engelbrektsq. 5.

Doktor O. Wides Kurs
i Massage, Sjuk- & Frisk-Gymnastik motsvarande Gymn. Centralinstituttets kurs för kvinnliga elever. Upplysningar och prospekt genom Doktor O. Wide, Stockholm

Mot åderbråck
och trötthet i benen är bästa och billigaste medlet tricobindor. Till hvarje binda ätgår 2 1/2 meter. Pris 30 öre pr m. Rekv. mot postförskott eller förut insänd likvid från
Tranås Strumpfabrik, Tranås.

Muskel-reumatism
botas fort och säkert. Adr. Prostinnan A. Berggren, Hufvudsta.

Förberedande utbildning till tandtekniker
önskas af bättre fruntimmer, i Stockholm. Svar märkt »Tandteknik», Visby p. r.

Ansiktsbehandling
med ånga och massage. Rekommenderas särskildt åt personer, lidande af hufvudvärk. (Allägsnande af kyla, pormaskar, fränkar, finnar, rynkor, generande hårväxt.)
Manicure (förskönande af handens naglar).
Pedicure (behandling af liktornar, kylknölar, inväxna naglar m. m.).
Mottagning 10-4. Andra tider efter öfverenskommelse.

Anne Marie Richter,
elev af Miss Tillson.
Jungfrugatan 8, 2 tr. Allm. tel. 16684.

För ett nygift par
särdeles passande villa, solid, elegant, härligt belägen vid stranden af det mangel-sjungna Öresund vid Helsingborg, med trädgård och storartad utsikt öfver sundet, hafvet och Danmarks land, finnes till salu, uppförd i 3:ne våningar af hvilka 2:ne våningar kunna sammanslås till en lägenhet. Askade upplysningar lämnas af stadsmäklare H. RINGSTEDT i Helsingborg.

Linon med atlas 95 öre
till 'kr. 9:70 pr meter, porto- och tullfritt! Profver omgående, likaså af svart hvitt och kulört »Henneberg-Siden» från 85 öre till kr. 20:85 pr meter.
G. Henneberg, Siden-fabrikant (k. & k. hofl.), Zürich.

OM NI ICKE SER NAMNET

PÅ SÅSEFLASKAN, DESS OMSLAG OCH ETIKETT, BEVISAR DETTA ATT NI ERHÅLLIT ETT SÄMRE SURROGAT.

ENDAST LEA & PERRINS ÄR ÄKTA.

FRÅGA EFTER OCH YRKA PÅ ATT FÅ
LEA & PERRINS
DEN ÄR TILLVERKAD EFTER ORIGINAL RECEPTET. **UNDVIK ALLA ANDRA SÅKALLADE WORCESTERSHIRE SÅSER.**

DEN EGER PÅ GRUND AF SIN ÖFVERLÄGSENHET VERLDSRYKTE OCH ÄR DEN FÖR FISK, KÖTT, JUS, VILDT OCH SOPPOR BÄST KÄNPA SÅS.

DEN ÄR BETYDLIGT ÖFVERLÄGSEN ALLA ANDRA SÅSER.

Orginal & genuin
WORCESTERSHIRE SÅS.
En gros försäljare Lea & Perrins, Worcester; Crosse & Blackwell, Ltd., London; och de flesta exportkyrddkramare.

Till Ärade Allmänheten.
Härmed få meddela, att vi till våra rese- och platsagenter nu utsända vår nya rikhaltiga vår- och sommarkollektion, som innehåller kläden, manufaktur, gardiner m. m., allt nyheter för säsongen, och kan hvar och en lätt öfvertyga sig om att priserna äro de billigaste i landet.
OBS! Ett mindre antal energiska agenter antagas.
Högaktningfullt
H. ASCH & Co.
Engrossaffär.
STOCKHOLM.

Husmödrar och unga damer!
Linnesömnad utföres omsorgsfullt efter nyaste mönster. Färdiggydda modeller till påseende. Fru G. ADDE, Skeppareg. 21, 2 tr. Tel. Östern. 2514.

Undervisning i Linnesömnad
meddelas. Lektionstider kl. 9-11, 11-1, 1-3.
Karin Egnér.
Styrmansgatan 21, 2 tr. Rikstel. 8530.

Fem ting att minnas, vid köp af möbler:
1:o. Pris.
2:o. Solidt och hållbart arbete.
3:o. Smakfull och treflig stil.
4:o. Salsmöbel »Record» 1901, enastående.
5:o. Begär priskurant, ritningar och fotografier från
OSCAR EDV. EKELUNDS
Snickerifabriks-Aktiebolag, Wirsrum.
NEDERLAGET:
22 Birgerjarlsgatan 22, Stockholm.

(Utdrag. Fortsättning från föreg. n:r.)
 Omkring 15 barn ha härstädes under senare
 halfåret 1901 med stor fördel använt detta
 preparat och särskildt har jag dagligen kun-
 nat se dess gynnsamma verkan hos min
 egen son, som under 7-9 månader fått
 Dynamolmjölk. Då sättet, hvar på ett barn
 under de första 9 månaderna uppfodas, är
 så godt som afgörande för hela dess fram-
 tida hälsa, emedan senare ju annan lämp-
 lig föda kan tilläggas, kan Dynamol-prepa-
 ratet ej nog framhållas såsom för nämnda
 ålder lämpligare än alla andra preparat,
 som hittills af mig pröfvats.
 Skellefteå den 10 januari 1902.

H. WILH. SJÖGREN,
 Praktiserande läkare.

Fortsättning följer i nästa n:r.
 Dynamol till salu å alla apotek.

Sara,
 tryta,
 sunda,
 isbåt,
 påken,
 krusa,
 liftag.

JONNTE.

TRIANGEL.

1	a	a	a	a	a	a	d	d
2	e	e	e	e	e	e	e	e
3	l	l	l	l	m	m		
4	m	m	n	n	n			
5	n	o	o	r				
6	r	r	r					
7	r	r						
8	r							

Bokstäfverna ordnas till de ord, hvilas
 beteckningar här följa, och skola de hvar-
 andra motsvarande väg- och lodräta raderna
 vara lika:

- 1) läckerhet, 2) vidder, 3) uppstå ibland i bergen, 4) är en prydnad för vissa djur, 5) mansnamn, 6) jordart, 7) ytmätt, 8) bokstaf.
- SARA.

APOKOP.

- 1-6 = En plats med historien förbunden, Där Engelbrekt byggde för stunden, Små skyddande skansar vid än.
- 1-5 = Den bär öfver rinnande vatten, Men är du ej »herre för hatten» Så håll dig då hälst därifrån.
- 1-4 = Hos snickaren kan man det finna, Det muntert kan fladdra och brinna; En annan sort passar till mat.
- 1-3 = Hvad lättrogen låter sig göra, Och lämnar ett villigt öra Till åtskilligt dunkelt prat.

STINA.

GÅTA.

Jag trolsar mången häftig skur,
 Har ofta plats uti tambur,
 Ibland jag är så spänd och fin
 Liksom jag hade krinolin,
 Men för det mesta slank och smal,
 Just som en skönhet uppå bal.
 Min klädnad: siden, ylle, klot.
 Jag mången vindil tar emot,
 Dock händer det, att jag ibland
 Blir sliten utur bärar'ns hand
 Och går till väders, men rätt snart
 Jag fångas med en hisklig fart.
 När himlen synes hög och blå,

IFYLLNADSGÅTA.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
x							x									x									x
	x						x	x							x	x									x
		x							x								x								x
			x							x									x						x
				x							x														x
					x																				x
						x																			x

Bokstäfverna, som falla in i de med kors-
 markerade rutorna, bilda ett ordspråk.
 1) hufvudstad, 2) socken, 3) ö, 4) italiensk stad, 5) hälsobrunn, 6) landskap, 7) rysk flod, 8) historisk ort i Schweiz, 9) rysk flod, 10) österrikisk bergstad, 11) historisk ort i Finland, 12) insjö i Sverige, 13) stad vid Rhen, 14) svensk stad, 15) svensk ö, 16) exercisplats, 17) insjö i Sverige, 18) stad i Hannover, 19) svensk historisk ort, 20) flod i Frankrike, 21) östeuropeisk stat, 22) italiensk stad, 23) svensk flod, 24) österrikisk stad, 25) fransk stad.
 a, a, a, a, a, ag, ai, am, an, avi, ba, bo, d, de, e, e, el, em, en, f, fö, ga, gr, ho, ia, id, jö, k, ku, l, l, la, la, la, lo, m, m, ma, n, n, n, n, na, ne, ne, nä, of, ol, or, orm, os, p, p, pa, pa, r, r, ri, rn, ro, rå, s, s, s, s, sa, sa, sn, sä, vo, w, win, x, än
 E. O. N.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 10

CHARADEN: Å-ror.
 GÅTAN MED ÅRTAL: A. K. af Kull-
 berg (biskop i Kalmar † 1851: Malmström,
 B. E., Dalin, O. von, Creutz G. F., Crusen-
 stolpe, M. J., Columbus, Samuel, Lidner,
 Bengt, Ihre, Johan.

IFYLLNINGSGÅTAN: 1) Herräng, 2)
 Ormaryd, 3) Ullared, 4) Norra Vi, 5) Tre-
 kärn, 6) Breared, 7) Norraby.

BORTPLOCKNINGSGÅTAN: Handskar,
 danskar, skadan, Kasan, aska, ask, K. S.
 KAPSELGÅTAN: Linköping, Als, And-
 erna, Jena, Tonkin, Aden, Persien, Åre,
 Roeskilde, Medina, Wilmanstrand, Berg,
 Arno, Sänga, Reval, Mark, Pera, Åland,
 Etna, Ur, Wismar, Harlem, Natal, Sinai,
 Essen, Randers, Rehn, Strömstad, Kallund-
 borg, Alba, Omberg, Ersta, Tomsk, Bern,
 Harding, Lena, Kola, Dagö, Ise, Annam,
 Manilla, Nora, Lund, Po, Linde, Rom, Isar,
 Ryd, Unnen, Asien.

X ARITMOGYRFEN: Trasa: tornsvala,
 apelsiner.
 ARITMOREMET: Vallmo: molla, moll,
 al, lom, vall, mo.

Fiskpudding

i koniska burkar af Fyrtornets inläggning
 är en verkligt fin skrift till moderat pris.
 Ett försök skall övertyga hvar och
 en om denna inläggnings öfverlägsen-
 het.

Jämväl rekommenderas Fyrtornets kon-
 server af alla slag, prisbelönta i Gelle vid
 Industriutställningen 1901 med guldmedalj
 (den enda för konserver). Till salu hos de
 förmärsta speceri- och delikatessaffärer.

OBS! Begär priskurant!
A.-B. Sveriges Förenade Konservfabriker
GÖTEBORG.

Romanie Finque. Tyvärr kunna vi ej
 tjäna er med den önskade »hedersbetygel-
 sen».

Lillie. Det är icke nog att vara barnslig
 för att dikta sagor!
 Ego. Antages.

Kandidaten. Motala. Eder senaste skrif-
 velse har endast ytterligare befast oss i vår
 redan uttalade uppfattning, och i själva
 hufvudfrågan — det ohemula pris, som åsatts
 det i det hela så obetydliga lilla flygbladet
 — har ni ej kunnat prestera någon tillfreds-
 ställande förklaring.

Jeppe Staaf. Gudaingifne Jeppe! Sedan
 vi nu hagnats med ett prof på eder egen
 diktning, kunna vi så väl förstå, hvarför
 Heidenstams och Karlfeldts inför edra ögon
 måste stå sig slätt. Ingalunda anse vi dock
 våra ringa spalter värdiga att frambrära ert
 snilles klenodier till en beundrande allmän-
 het. Vore det inte bättre, att ni sloge er
 ihop med »vikingabarden» om den praktupp-
 laga, som förbedas af hans arbeten »till en
 upphöjd gåfva åt det svenska folket» i årets
 vittra julmarknad?

Två små enfaldiga ha icke kunnat ut-
 grunda meningen med namnet på fröken
 Jouvins skiss: »När hämdgudinnorna ropa»
 och bedja därför Idun förklara dem »den-
 na gåta». Oss synes författarinnans tankegång
 helt tillförläpelig. Om de »små enfaldiga»
 i hvilket som helst konversationslexikon slå
 upp ordet »Nemesis», den grekiska mytologi-
 ens straffgudinna, och därefter på nytt ta
 i betraktande det tragiska öde, som i den
 nämnda skissen drabbar Silvere och Duy-
 vecke, de två som älskade hvarandra, men
 icke hade kärlekens mod och därför nåddes
 af hämndens arm, skola de helt visst finna
 den klarhet, de önska.

A. B.-z. Tacksamma för erbjudandet,
 måste vi dock afböja, då det inhemska stof-
 fet är så rikt, att vi endast med svårighet
 kunna bereda rum redan åt detta.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

Maniss. Den lilla pennteckningen vittnar
 om rask och säker hand. Torde vid tillfälle
 kunna användas.

Alvar Finne. Vi äro redan allt för öfver-
 hopade af poesi.

Håkan Falck. Eder skiss är ju ganska
 välgjord, men, uppriktigt sagt, ha både vi
 och helt visst äfven publiken hjärtligen bör-
 jat ledas vid dessa eviga grästämningsskott
 med sina åter och åter genomtraggade va-
 riationer af hopplös kärlek, lifströthet och
 allt slags andligt ryggsärlidande. Star-
 kare vindar, friskare vindar ästunda vi.

Dorothea. Trots de växlande signaturerna
 känna vi godt igen handen, som för pen-
 nan. Ett och annat kan möjligen så små-
 ningom komma till användning, men nu är
 det knappast värdt hoppa mera på hög, ty
 våra manuskriptfack äro »öfverst fulla» af
 liknande.

—ne. — E. R. — Valle. Se svaret till
 Alvar Finne här ofvan.

Sundsvalls
Enskilda Bank
 2 A Kungsträdgårdsgatan 2 A.
Sparkasseränta 4 proc.

Aurore Storckenfeldt.

En kort minnestekning öfver hennes lif
 och verksamhet jämte porträtt, tillägnad
 lärjungar och vänner.

Mot insändande af 30 öre i frimärken
 sändes boken portofritt från

Halls Bolags Bokhandel,
 Jönköping.

Släktforskning

utföres af intresserad och därti öfverd präst-
 man. Svar till »Geneolog» under adress
 S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm.

Knypplade spetsar,

Prof sändes på
 begäran.
 knyppeldynor, knyppelpinnar, knypp-
 peltråd, knyppelmönster erhållas bäst
 från Fru Charlotte Randels spets-
 knyppingsaffär, Vadstena.
 (Firman grundad 1880 och är pris-
 belönad med 7 silvermedaljer samt
 guldmedalj i Paris 1900 m. m.)

✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻

Eleganta visitkort

Iduns Kungl. Hofboktryckeri

12 Stora Vattugatan 12.

✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻

Toilettpapper,

af bästa kvalitet, sändes mot efterkräf i pa-
 ket å 2 eller 5 kr. fraktfritt pr järnväg från
Bäckhammars Nya Aktiebolag,
 adr. Värml. Björneborg.

Hvarje häfte af »Moster Emmas Väf-
 bok» kostar 1 krona 35 öre. Första
 häftet mattor. Andra häftet gardiner, pro-
 menad- och bruddräkter m. m. Erh. mot
 postf. från utg., adress Kuddby.

Gamlestadens
Herkules-
Väfnader
 Rekommenderas
 FABRIKS MÄRKE

En glädjepost för alla mödrar

Barn-
Garderoben

är helt visst underrättel-
 sen, att de äfven för det
 nya året kunna prenume-
 rerapa »Barngarderoben»,
 denna ovärderliga skatt
 och hjälpreda i
 tusentals sven-
 ska hem, där
 »små slitvargar»
 göra mammorna
 beständiga toalettbekymmer. Alla
 dessa kan dock »Barngarderoben»
 lyfta från deras skuldror. Med
 sitt en gång i månaden utkom-
 mande 8-sidiga nummer, inne-
 hållande bortåt ett hundratal illu-
 strationer, öfver allt som
 hör till våra barns dräkt
 från de spädaste åren till
 vuxen ålder, och åtföljdt
 af en stor dubbelsidig
 mönsterbilaga
 ersätter tidnin-
 gen mångfalt
 den ringa pre-
 numerationsaf-
 giften af 3 kronor pr år genom
 den nytta och den besparing, som
 dess praktiska vinkar och råd bereda
 hvarje hem. Otaliga tacksamma pre-
 numeranter rundt om i vårt land lof-
 prisar också »Barngarderoben» som

den mest praktiska tidning i sitt slag.

Kindergartens födelsedagspaket.

Ett urval nätta, praktiska, små arbeten,
 lästa att utföra, sändas om ålder och
 adress uppgifvas till Kindergartens, Kom-
 mendörsgatan 25.
 OBS! För barn från 4-10 år. Pris 2 å
 3 kronor.

Barnavård.

Vid Sällskapet Barnavårds anstalt för
 utbildande af barnavårdarinnor emottagas
 nya elever den 15:de i hvarje månad. Kursen
 4 månader. Ansökan om friplats göres
 till föreståndarinnan fröken A. Törnqvist,
 Folkungagatan 93 som för öfrigt lämnar
 önskad upplysningar. Tel. Maria 12 40.

God biförtjänst

kunna damer med referenser erhålla, om
 de åtaga sig agentur för godt kinesiskt te.
 Hög provision. Svar märkt »Officersfru
 1902», p. r. Norrköping.

Fourché's Matolja
 världsberömd.

Hos herrar specerihandlande.

**För utbildande af lärarin-
 nor i huslig ekonomi**

börjar en ny kurs vid Göteborgs skolkök
 nästkommande september månad. Ansök-
 ningar mottagas till den 1 nästkommande
 maj. Prospekt erhållas genom fröken Alma
 Peterson, Seminarigatan nr 4, Göteborg.
 Göteborg den 6 mars 1902.
Allmänna Folkskolestyrelsen.

Linneväfveriet, Borås,

säljer billigast handväfda **Servietter,**
Dukar, Handdukar och **Linne-**
lärfter per efterkräf.
 Begär prover och prislista!

Kurser med grundlig undervisning i
 klädsömnad, tillklippning, prof-
 ning, mönsteruttagning. Undervisning gifves
 af skicklig sömmerska. Eleven syr endast
 eget arbete. Lektionstid 11-3. Regerings-
 gatan 48, 1 tr. **Selma Wahlgren.**

BRA! BILLIGT!

Promenaddräkter (Jaquett och Kjol)
 efter beställning af utm. goda varma tyger
 rån 35 kr. i ett för allt.

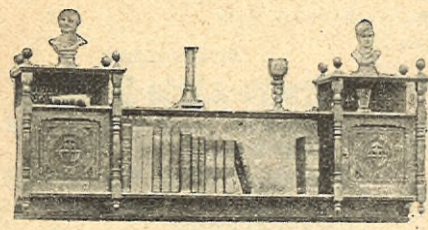
FRU ÖRNS ATELIER,
 19 Tunnelgatan.

OBS! Bal- och Supédräkter. Väckänd,
 eleg. stil.

"Hotell Lindquist"

(1:a klass hotell) Vasagatan 20 (midst emot Centralstation) Stockholm
rekommenderas i ärade resandes benägna hägkomst med sina komfortabla möblerade rum till moderata priser. Elektriskt ljus och badrum. Betjäning möter vid tag och båtarr. Vördsammast **A. LINDQUIST**, f. d. innehavare af Badhotellet och Restaurant Kneippbaden vid Norrköping samt Bergsjö Hotell i Norrland. Rikst. 4123, Allm. 18135

Från Gust. Flinta, HEDEMORA.

Bokhylla med skåp 135 cm., ek 35 kr., valn. 37 kr.

Ek 35 kr.

Lars Monténs

Neutrala Kärntvål till yllevätt och Oleintvål till linnetvätt användes lämpigast sålunda:

1/2 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 à 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid yllevätt böra såväl lösningen som skölvattnet hafva 36 à 38 grader.
Finnes hos de flesta spekerhandlare samt i mina butiker
N:r 19 Stora Nygatan. — N:r 29 S:t Paulsgatan.
Silfvermedalj i Köpenhamn 1888. Guldmedalj i Stockholm 1897.

MOT FETTSJUKA
MARIENBADER
REDUKTIONSPILLER
af Dr. SCHINDLER BARNAY

kejsari råd-överläkare vid Kronprins Rudolfs stiftelsen Beståndsdolar

30 ÅRIG FRAMGÅNG
Prof. Herrs Läkemedel till disposition
ENDAST ÅHTA MED DENNA ETIKETT

ERHÅLLES I ALLA APOTEN

ått tillgå på alla Apotek i Sverige

Vid Kristianstads elementarläroverk för flickor

blir från instundande hösttermin plats ledig för lärarinna, kompetent att undervisa i gymnastik, handarbete, träsöld (E. Rodhes metod) och teckning (på det lägre stadiet). Lön 1000 kr. Sex månaders uppsägning. Företräde lämnas den, som kan undervisa i alla ofvannämnda ämnen; men befattning kan äfven delas så, att lärarinna i gymnastik antages mot ett årligt arvode af 400 kr. och lärarinna i handarbete, teckning och träsöld mot 600 kr. årligen.
Ansökningshandlingar, ställda till Styrelsen för Kristianstads elementarläroverk för flickor, insändas före den 1 april till läroverkets föreståndarinna, fröken Laura Lovén, Kristianstad.
Aktiebolaget Kristianstads elementarläroverk för flickor.
Styrelsen.

Lektör.

Ett antal äldre årgångar realiseras till betydligt nedsatta priser och erbjuda för dem, som förut ej äga desamma, en billig, omväxlande och lärorik lektyr. Mot insändande af nedannämnda belopp till **Expeditionen af Idun, Stockholm**, erhålles inom Sverige portofritt:

Idun 1892	2: 25
Idun 1893 (nr 1 felas)	2: 25
Idun 1895 (julnumret oberäknadt)	2: 50
Idun 1896 (d:o d:o)	2: 50
Idun 1897 (d:o d:o)	3: -
Idun 1898 (med julnumret)	3: -
Idun 1899 (nr 92 och julnumret slut)	3: -
Idun 1901 (med julnumret)	4: 50
Iduns julnummer 1894	0: 20
Iduns julnummer 1898	0: 50
Bargarderoben 1899 (12 nr)	0: 50
Bargarderoben 1901 (12 nr)	1: 75
Kamraten 1894 (nr 19 felas)	1: 25
Kamraten 1896 (» 20 »)	1: 25
Kamraten 1897 (» 18 »)	1: 25
Kamraten 1898	1: 50
Kamraten 1899 (nr 1 felas)	1: 50
Kamraten 1901	2: -

Exp. af Idun.

LEDIGA PLATSER.

Som sköterska af ett hem

samt hjälp och sällskap för större barn, sökes ett fruntimmer med erfarenhet och utbildning, begäfvad med glad lynne, god hälsa, arbetslust och ordningssinne. Svar med uppgift å föregående verksamhet, ålder, löneanspråk, referenser och fotografi (som returneras) torde insändas till »Heliodorus», adress Svenska Telegrambyråns Annonseafdelning, Stockholm, f. v. b.

En anspråkslös, välupfostrad flicka, erhåller plats att undervisa tvänne barn i pianospelning samt att hjälpa dem med läxläsning. Bör äga ett friskt och glad humör samt vara kunnig i sömnd. Svar med rekommendationer och uppgift om löneanspråk till »S. G. O.», p. r. Karlstad.

Nya elementarskolan för flickor, Helsingborg.

Till instundande hösttermin blifver en plats ledig för lärarinna, utexaminerad från Högre lärarinneseminarier. Undervisningskyldighet: modersmålet och tyska språket på skolans högre stadium. Lön: 1100 kr eller högre samt stadgad pensionsafgift. Ansökningar skola inlämnas före den 20 mars.

Värdinneplats

i naturskönt belägen norrländsk stad hos äldre man med vuxen son finnes i medio af april för en stadgad och driftig, i husliga sysslor dugande kvinna med god sätt. Fördelaktiga vilkor. Svar med fotografi torde snarast sändas under adress »Värdinneplats-Ostersunds-Postens Annonisbyrå, Östersund

Som sällskap och hjälp åt ung officersfru i Norrland fins angenäm plats för en bildad flicka. Norra Inackorderingsbyrå, Mästersamuelsgat. 62, Stockholm.

I en prästgård, en timmes järnvägsresa från Stockholm, finnes plats för ett hyggligt, allvarligt, anspråkslöst fruntimmer, fullt kunnig i såväl matlagning, som i alla inom ett landhushåll förekommande göromål. Platsen kan tillträdas endera den 1:a eller 24:de april. Goda rekommendationer fördras. Ett godt hem och vänligt bemötande utloftas. Svar jämte lönepretentioner samt om möjligt fotografi till »X. Y. Z.», Stockholm, Flodins bokhandel, Brunkebergstorg.

Hushållerska.

På medelstor egendom i Södermanland finnes till instundande flyttning plats ledig för hushållerska, kunnig i finare och enklare matlagning, slakt, bakning och inläggningar. Den sökande bör vara ordentlig och hafva ett godt och jämnt lynne. Svar helst med fotografi och uppgift om löneanspråk torde sändas till fru Anna Weinberg, Kappsta Gärd, Kappsta.

Kammarjungfru,

pålitlig och verkligt duglig får plats den 24 april. Adress **Margaret Kennedy**, f. De Geer, Råbelöf pr Christianstad.

Plats

i Herrekiperings-, Galanteri- och Bosättningsaffär finnes ledig 1 april för en flicka ej under 23 år. Den sökande skall hafva flerårig vana i handel och hälst ofvannämnda bransch, äga ett godt sätt mot kunder, enkel och allvarlig.
Fritt vivre erhålles på stället.
Ansökningar skola åtföljas af betyg, fotografi och rekommendationer under adress

L. H. Settergrens Enka, Borås.

För **hushållsfröken**, hälst från prästg., kunnig i matlagning, bak, slag och hushålls skötsel finnes plats ledig. Till »Mälaren» Iduns exp., fotografi, uppgift om ålder, samhällsställning, pretentioner.

PLATSSÖKANDE.

En 23-årig bättre flicka med någon vana i hushåll önskar plats i familj för att grundligt lära sig sköta ett hus. Kunnig i väfnad och handarbete. Fritt vivre och behandling som familjemedlem önskas. Svar till »Smålandskan», Iduns exp.

För en **junge Dame** (Deutsche), sehr musikalisch, wird Aufenthalt in einer schwedischen Familie gesucht. Dieselbe ist im Haushalt nicht unerfahren und würde gerne ein kleines Taschengeld gern häusliche Pflichten übernehmen. Vollständige famil. Stellung Bedingung. Off. unter »X. 2120», bef. d. Ann. Bureau von Heir. Lensch jr., Flensburg.

En flicka kunnig i gobelin och konstväfning önskar plats. Är villig att deltaga i hushåll. Svar till »Tacksamt 28» Iduns exp.

Plats som hufvudstadsfröken eller hushållsbiträde sökes af bättre flicka som genomgått hushållsskola samt äfven inne haft plats. Svar emotes med tacksamhet till »M. H.», Norrköping p. r.

Ung flicka af god familj önskar plats i bättre familj (hälst i Stockholm) att gå frun tillhanda. Något kunnig i sömnd o. handarb., rask och villig. Svar emotes tacksamt till »18 år», p. r. Västervik.

Kvinnlig sjukgymnast med hästa betyg och finaste referenser från patienter och flere läkare önskar öfver sommaren plats vid badort eller i familj på landet. Svar »Sjukgymnast», Rensjöfjärnsgat. 29 B, 4 tr. Stockholm.

En **anspråkslös flicka** önskar till 1:a maj plats i familj att gå husmodern tillhanda och att deltaga i inom hus förekommande göromål. Vid lön fastes intet afseende, utan fastmer vid ett vänligt bemötande. Svar emotes tacksamt under adress »Elisabeth», Jönköping p. r.

Särdeles lämpliga, pliktrogna, dugliga lärarinnor för mindre barn, kunna efter värtimerens slut erhållas från Kindergården, Kommandögatan 25, Stockholm.
Närmare meddelas af Föreståndarinnan s. a.

Kvinnlig trädgårdsmästare med flerårig praktik samt goda rekommendationer önskar lämplig, varaktig anställning i privat- eller handelsträdgård. Svar till »Gartner», Iduns exp.

En 18-årig flicka, som genomgått kurs i bokföring, samt äger vana i manufaktur- & herrekiperingsaffär, önskar plats till mars eller april. Små pretentioner. Svar märkt »H. A.», Trollenäs p. r.

Ung flicka, kunnig i husliga göromål och handarbeten, söker plats i god familj. Lön önskas samt att bli ansedd som familjemedlem. Svar till »Värmlandskan», Vägsjöfors.

En ung, bättre flicka, med god uppfostran, önskar nu genast plats som sällskap och hjälp hos äldre dam eller i familj. Svar till »T. T.», Linköping p. r.

Läs detta!

Mot fritt vivre för sig och sin 7-åriga dotter, önskar bildad fru af god familj plats som sällskap och lektrice hos äldre person (dam eller herre), värdinna i liten familj, eller att undervisa yngre barn. Språkkunnig. Vackra betyg och referenser. Svar till »Aina 7», Falkenberg p. r.

Sjööföreläsarinna, med utmärkt betyg, söker plats till folk- eller högskola. Svar motser med tacksamhet. »A. M. L.», Tungelsta.

SJUKGYMNAST.

En ung, rask gymnast, önskar plats i familj eller medfölja någon dam till badort. Är kunnig i tyska språket. Goda rek. finnas. Svar till »A. W.», Bjuf p. r.

Bild. medelåld. prakt. och huslig flicka, kunnig i matl., söker plats med el. utan lön, som husförest., sällskap eller hjälp åt husmoder. Svar till »Skånska», Iduns exp.

Examinerad sjuksköterska

önskar plats i privat eller å lasarett. Svar innan den 22 till »S. S.», Iduns exp.

Plats sökes

till i början af april af ung flicka. Kunnig i enklare matlagning, samt fullt hemma-stad i alla husliga göromål. Någon lön önskvärd, men framför allt ett vänligt och godt bemötande. Svar emotes tacksamt till Palmgrens Beklädnadsaffär, Vimmerby.

Till instundande sommar önskar bildad, pliktrogen ung flicka plats i familj att undervisa mindre barn. Talar flytande engelska samt är mycket musikalisk.
Närmare meddelar fröken Anna Eklund, Kindergården, och Förb. Samskolan, Kommandögatan 25, Sthlm.

En bättre flicka, kunnig i matlagning, handarbete samt öfriga i ett hem förekommande göromål, önskar plats till våren. Svar till »F. S.», Varberg p. r.

Ung, anspråkslös flicka, önskar den 1 april plats i familj som hjälp och sällskap. Betyg och rek. kunna företes. Svar till »Helga 20 år», Skara p. r.

Ung, bättre, anspråkslös flicka, van vid i ett hem förekommande göromål, söker plats som hjälp och sällskap i god familj. Någon lön önskas, liksom att få anses som medlem af familjen. Goda rek. Svar utbedes godhetsf. t. »I. W.», Iduns exp.

En ung, musikalisk flicka af god familj och med god uppfostran och godt sätt önskar plats som sällskap åt äldre eller yngre dam eller i familj. Svar märkt »Stigne» under adr. S. Gumælii Annonisbyrå, Sthlm.

Bildad flicka, fullt förtrogen med alla husliga göromål önskar plats. Sparsam, gladlytt. Svar »Duglig» under adress S. Gumælii Annonisbyrå, Stockh.

En ung anspråkslös flicka af god familj önskar mot fritt vivre komma i god familj för att lära och deltaga uti hvad som till husliga göromål hör. Önskar anses som medlem af familjen. Svar till »Brita D.», Iduns exp.

En bättre, huslig, pålitlig flicka

önskar plats till maj hälst på landet, som hjälp åt husmodern, sällskap eller tillsyn för större barn. Ar mycket barnkär och har god vana med barn. Har i flera år deltagit med allt som förekommer i ett hem såsom matlagning, bakning m. m. Referenser och goda rekommendationer finnas. Fotografi och intyg om så önskas. Svar till »G. J. 25 år», Katrineholm p. r.

För en ung flicka af god familj och med goda kunskaper sökes plats i bildad familj på landet, hälst å någon större egendom. (där sökanden är villig sköta böckerna), i mellersta eller norra Sverige. Härå red. torde insända svar till »23», Helsingborg p. r.

Mot fritt vivre önskar en bildad flicka plats att gå husmodern tillhanda. Svar till »Familjemedlem», Gefle p. r.

Husmödrar!

Ung flicka af bättre familj, fullt hemma i matlagning, konservering, sömnd, bokföring etc. söker, som hjälpredd af frun, plats i resp. familj. Vill räknas som familjemedlem. Svar godhetsfullt till »Ung 21» Iduns exp.

Ovanligt dugande, behaglig flicka söker plats att förestå större eller mindre hem, hälst där barn finnas. Utmärkt rekommendationer. Svar till Fru S. L. Tägtström, Örebro.

Bildad, praktisk flicka, fullt kunnig i matlagning, bakning m. m. Musikalisk, glad och hurtig önskar plats. Svar »Arbetsam och duglig», Iduns exp.

En bättre flicka kunnig i enklare matlagning samt handarb., önskar plats i vår. Svar till »E. 1902», Vexjö p. r.

En ung engelska,

som under tre år haft anställning vid större helpension i Dresden, söker till den första nästkommande september plats i familj eller helpension för att företrädesvis undervisa i engelska. Närmare upplysningar kunna erhållas genom Landssekreterare Hallberg i Malmö.

Plats önskas

i godt och ordentligt hem för en 18-årig, gladlytt, frisk, mycket huslig flicka, van vid arbete och att »ta i» och som genomgått högre läroverk samt kurs i bokhåller. Sök. är äfven kunnig i klädsömd. Svar till »Rask och häldig», Iduns ex.

Som husmors hjälp eller att förestå hushåll önskar praktisk bildad flicka, kunnig i matl., bakning, sömnd, handarb. plats. Svar »Idog», Iduns exp. f. v. b.

Var god observera!

En intelligent och musikalisk flicka, 19 år, som genomgått högre elementarläroverk för flickor önskar erhålla anställning i någon familj, där barn finnas, för meddelande af undervisning i musik och biträda med hemläxor samt dessutom såsom sällskap och hjälp åt frun. F. d. öfverläsarinna för högre Elementarläroverket för flickor, fröken Josefa Anfelt, Landskrona, meddel. närmare.

En ung flicka af god familj, som genomgått 8-klassigt elementarläroverk samt i hemmet biträdd med hushållsgöromål, önskar till våren plats i bättre familj att gå frun tillhanda. Är villig biträda vid skrifv-göromål. Önskar blifva ansedd som familjemedlem. Svar till »19 år», Falun p. r.

Skulle någon af Iduns läsarinor vilja ge mig anvisning på ett ställe i Småland där en ung flicka kunde i ett enkelt men godt och vänligt hem få lära hushåll. Vore äfven tacksam att få veta hvad det skulle kosta för ett år. Svar t. »Annie», Iduns exp.

I matlagning väl förfaren husmoder, boende på ett vackert beläget ställe i Södra Sverige, har f. n. i sitt hus en yngre stadbob flicka, som önskar lära sig hushåll. Hon kan emottaga ytterligare 2 flickor. Pris 50 kronor pr månad. Närmare genom korrespondens med »J-y 50», Sv. Telegr.-byr. Annonseafd., Stockholm.

Godsägare.

Konstnär önskar måla familjeporträtt mot att vistas öfver sommaren å större egendom. Svar till »Konstnär», Iduns exp.

En flicka önskar plats i bättre familj hälst på landet, att gå frun tillhanda samt att deltaga och öfva sig i husliga göromål. Är villig att betala för sig, men framför allt sättes värde på ett vänligt bemötande och ett godt hem. Svar emotes om pris och alla nödiga upplysningar till »Plats 1902», Norrköping p. r.

Inackordering mottages i en prästgård i Vestergötland. Närmare meddelanden af »A. B.» adress Faringe, Ora.

Stockholms Nya Förmiddlingsbyrå, Kammarkareg. 48, förmedl. inackordering, ans. lärarinnor, värdinnor, sällskapsdam., hushållsbiträden, barnfröknar.

En flicka,

önskar komma i bättre, trolig familj på landet för hushållets lärande och som sällskap. Svar fortast om pris och andra nödiga upplysningar till »Helfrid», Norrköping p. r.

Inackordering på landet

önskas genast för äldre fruntimmer, med något oroligt lynne. Svar med prisuppgift till »500», Mjölbj.

En 18 års flicka, som genomgått några klasser i h. elementarläroverk, önskar komma på herrgård eller i prästgård (hälst i Norrland eller mellersta Sverige) för att lära sig hushållet. Är villig betala något för sig eller också ett par timmar dagligen undervisa några minderåriga barn. Svar till »Familjemedlem», Vallberga station, Halland.

Djursholms Pensionat

(Götavägen) mottager inackordering på längre eller kortare tid. Allm. tel. Djursh. 107.

Konfirmander.

högst 4, mottagas i ung prästfamilj nära stad i mellersta Sverige. Tid: 26 juni-1 augusti. Härligt och sundt läge vid skog och sjö. Svar till »Konfirmander» under adr. S. Gumælii Annonisbyrå, Stockholm.

Inackordering på landet.

Ung bättre flicka önskar som medlem af familjen få komma i godt hem på landet, hälst prästgård, för att lära hushåll. Svar med prisuppgift till »Stina 25», Iduns exp.

Praktisk hushållskurs vid Barkarby pr Drottningholm för bildade flickor. 4 månader. Pris 250 kronor. Goda referenser. Högaiktningfullt
Fru Malkina Godén.
Allmänna telefon Drottningholm 17.

Inackordering på landet erbjudes å egen-dom i naturskönt trakt vid vatten och barrskog. Goda kommunikationer, 5 tim. järnvägsresa från Stockholm. Vidare meddelar fru Lydia Lundström, adr. Röfors, Jädersbruk.

Pellerin's Margarin
är bäst!

Sparkasseräkning

4 proc. ränta.

Nordiska Kreditbanken
1 Drottninggatan 1
Mynttorget 4 Drottninggatan 102
Hornsgatan 52.

Praktiska gångmattor.

Vid Krontorps gård, adr. Värmlands Björneborg, försäljas till 65 öre pr meter vackra hållbara gångmattor, förfärdigade af starkaste cellulosafiber. Sändas mot efterkräft. Försök några meter på prof.

MÖDRAR!

Professorn, greve C. Th. Mörner i Upsala, som analyserat "Allenburys" Food, rekommenderar detsamma som medel att förekomma s. k. Engelska sjukdom, samt säger vidare:

"Under sådana omständigheter finner jag preparaten (särskildt Milk-foods) förtjäna af användning, dels under förhållanden (långre sjöresor o. d.) då frisk mjölk öfverhufvudtaget icke kan erhållas, dels och framför allt vid barnauppfostrande, när moderns, resp. ammjölks ej står till buds."
Upsala i Oktober 1900.

C. TH. MÖRNER.

Med. Dr., e. o. Professor i Medic. och Fysiologisk Kemil.
Äfven Allenburys Malted food No 3, för svaga och sjuka rekommenderas.
Allenburys food säljes på apoteken samt i specialaffärer i parti genom A. W. Heland.
Rikstelefon 1191. Norrköping.

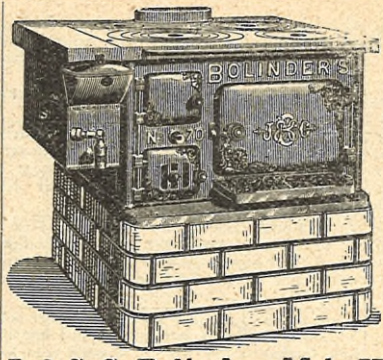
Det bästa hvetemjålet
MALMÖ BEST PATENT
Malmö Stora Walsqvam

fås — till hushållsbruk — äfven i 5 kg. originalpåsar med bruksanvisning.

AF alla Munvatten är
S:t Erik's
Extra koncentrerade
ASEPTOL
det starkaste Antisepticum; med angenäm, kylande smak.
Pris 2 Kr. fl. Begär alltid Extra koncentrerad Aseptol.
S:t Eriks Tekn. Fabrik, Stockholm.

Capsuloids
frambringa en rikedom på nytt friskt blod. Hvarigenom de förmå att bota anemi, bleksot, dålig matsmältning och förstoppning och alla andra sjukdomar, som härröra sig från en försvagad blodkonsistens.
Till Capsuloid Comp. 20/12 1901.
Jag har intagit 4 1/2 ask Capsuloids och finner nu att det ständiga springandet upp och ned i trappan icke längre tröttar mig det minsta, ehuru jag såsom hotelluppsare är strängt upptagen från kl. 7 på morgonen till midnatt och sällan får vistas i friska luften. Då Capsuloids så betydligt stärkt mina krafter, skall jag fortfara att bruka dem, till dess jag återvunnit en fullkomligt frisk ansiktsfärg.
Hötel Rydberg, Stockholm.
WILHELM HENCK.
Capsuloids erhållas å alla apotek å kr 2,50 pr ask. Enda fabrik Capsuloid Company, 31 Snow Hill, London.

BOLINDERS nya spisar

Patent- och Mönsterskydd.

Härmed vilja vi fästa allmänhetens uppmärksamhet vid att vi nu utsläppt i marknaden en serie spisar, tillverkade efter helt och hållet nya modeller och med ny utstyrelse.
Spisarne kunna eldas med ved, kol eller torf.

J. & C. G. Bolinders Mek. Verkst. A.-B., Stockholm

Allm. telefon: 8 68, 47 35, 47 36.

Rikstelefon: 179.

Olaus Olssons Kolimport-Aktiebolag

etableradt i Stockholm 1880.

1:a Anthracit.

Hushållskol. Cokes. Briketter.

Hernösands Ensk. Bank

Kungsträdgårdsgatan 16.

Sparkasseräkning — Kassafack

från 15 kronor för år.

Värdehandlingar mottagas till förvaring och förvaltning af Notariatsafdelningen.

F. UHNÉR & C:o,

15 Birger Jarlsgatan 15,

slutförsälja tills vidare hela lagret af

Möbeltyger, Mattor, Gardiner etc.

OBS! Delvis under inköpspris.

STOMATOLTANDBORSTEN

är böjd efter käkbågen. Borsta tänderna i deras längdriktning.

Stomatoltandborsten.

En vanlig tandborste.

Afstånden mellan de längre borsterna äro afpassade efter tändernas bredd, hvarför **Stomatoltandborsten** också äger förmåga att intränga mellan och rengöra tändernas beröringsytter, hvilka som bekant lättast angripas af tandröta.

JOH. LUNDSTRÖM & C:o.

Stenkol, Cokes

Anthracit

Varumärke.

Carré-Briketter.

Varumärke.

Rikst.
4 27
22 20
20 12

Kontor:

22 Skeppsbron 22

5 Strandvägen 5

1 Parmmätaregatan 1

A. Tel.
22 88
60 19
61 98

LIEBIG'S KÖTT-EXTRAKT
Endast äkta
när hvarje burk bär namnteckning
Drygast, därför billigast.
i blått tryck.
En gros endast hos bolagets korrespondenter för Sverige
A.-B. OTTO DAHLSTRÖM & Co., Stockholm.

Sommarbostad.

Vid Rönninge järnvägsstation finnes att hyra en särdeles vackert och väl belägen möblerad våning om 3 eller möjligen 4 rum och kök, skänkrum, skafferi och källare, passande för mindre familj. Stor, öppen veranda. Närmare upplysningar å Iduns exp., kassakontoret, Allm. Tel. 61 47 eller Allm. Tel. Rönninge nr 10.

Allcock's Plasters

(etableradt i Amerika 1827.)
ALLCOCK'S PLÅSTER är ett medel mot

Reumatism, Köftvärk, Ländvärk, Förkylning, Kosta, Svagt Bröst och Rygg, O.S.V., O.S.V.

ALLCOCK'S är de enda verkliga, säkra och på tillitliga försäkrade läster som tillverkas, begär därför alltid på ALLCOCK'S.

TAG INTEST ANNAT!

SÄLJES PÅ ALLA APOTEK.

Har Ni liktorner, begagna då Allcock's Liktorner P. Sters.

Metallfabriksaktiebolaget

C. C. SPORRONG & C:o
23 Regeringsgatan 23
STOCKHOLM

Jtfor: förgyllning, försilfring, förnickling samt renovering af antika och moderna metallarbeten

Man mår aldrig väl

af oblandadt kaffe, som alldeles förstör Eder, hvarför man alltid bör blanda det med **Stockholms Kaffe-Aktiebolags** berömda **Intubikaffe**, som gör kaffet godt, hälsosamt, välsmakande, ytterst drygt och billigt samt **förhindrar kaffeförgiftning**.
Paketer å 25 och 10 öre i alla speceri- och diverseaffärer.
OBS. att firmans namn, **Stockholms Kaffe Aktiebolag**, är tryckt å alla paket, ty endast dessa äro verkligt äkta.

Högstedt & C:o

32 Regeringsgatan 32 — Stockholm —
Specialitet:
Bordeaux- & Bourgogne-viner.
Billiga priser.

Musikinstrument och strängar
af alla slag levereras direkt från fabriken till billigaste priser under garanti.

Ernst Reinh. Voigt

Markneukirchen J. 38, Sachsen.

Kataloger på danska språket gratis och franko. Messingssexetter af tyska och svenska modeller

AKTIEBOLAG
Stockholms Diskontobank,
Hufvudkontor: Regeringsg. 1,
Afdelningskontor: Hötorget 8.
Högsta depositionsränta ... 4 1/2 %
Sparkasseränta ... 4 %
Checkräkningsränta ... 2 %
Kreditvänta ... 5 %

Sydsvenska
Kredit-Aktie-Bolaget,
Stockholm, 17 Fredsgatan 17.
Afdelningskontor Götg. 31.
(Fonder kr. 4,440,000)
Deposition ... 4 %
Kapitalräkning ... 4 %
Sparkasseräkning ... 4 %
Upp- & Afskrifning ... 2 %
Kassafack å 15, 20 och 25 kr.
Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland,
6 Drottninggatan 6.
Hushållräkning 4 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Göteborgs Enskilda Bank
Brunkebergstorg 12.
Sparkasseränta 4 proc.

Inteckningsbolaget.
Högsta depositionsränta ... 4 %
Kapitalräkningsränta ... 4 %
Sparkasseränta (vid afdelningskontoret) ... 4 %

Pallas Hotell
37 Klarabergsgatan 37
Rikstel. 44 83. Allm. Tel. 60 41.
Rekommenderar 30 väl möblerade rum, elektrisk belysning och nutidens alla bekvämligheter. Betjening möter vid alla tåg.
Knut Fagerström

Roséns pensionat,
Smålandsgatan 28, emottager helpensionärer och resande. Norrlandsgatan 13 resande på längre och kortare tid.

Munvatten.
Tydligen kan icke genom något som hälst munvatten förhindras, att bakterier inkomma i munnen och svalget; man kan ju icke ständigt hafva saliven blandad med något bakteriedödande ämne. Skall ett medel kunna göra verklig nytta som munvatten, bör det kunna motverka sårader och börjad inflammation samt utöfva ett gynnsamt inflytande på huden och slemhinnorna. På grund af fil. dr P. Håkansson's Salubris egenskaper i nämnda hänseende begagnas det till munvatten af dem, som försökt det, för såvidt de därvid använt uppfinnarens fabrikat tillräckligt och lämpligt utspädt med vatten.
Salubrin tillhandahålles i parfym-, speceri- och färgaffärer. Partilager hos Geijer & C:o, Stockholm.

KNEIPP BADEN,
vid Norrköping.
Kurort. Vattenbehandling m. m. Öppn. året om

Håret!
Använd för Håret endast **Reg-nerateur!** 22-årigt i handeln, erkänt bästa! Finnes i Stockholm hos C. F. Dufva, Drottninggatan 41, uti Fanny Gelins butik, Malm-torgsgatan 5, samt öfriga renommierade parfymbutiker i Stockholm och landsorten.